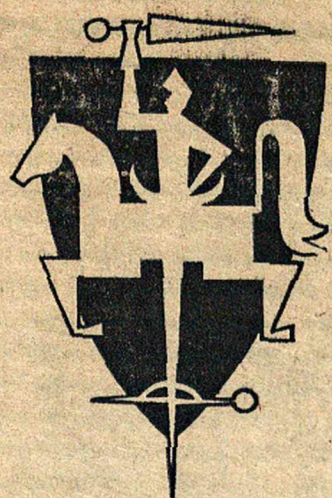

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Nr. 3(875) * MONTREAL, DONELAIČIO 1964 m. SAUSIO-JAN. 15 d. * INDEPENDENT LITHUANIA * LITHUANIE INDEPENDANTE * Postage paid at Lachine, P. Q.

Chruščiovas mulkina Vakarus

Mažosios Lietuvos žmonių nesėkmė dėl mūsų nesusipratimo

MAŠINŲ FONDO VAJUS

Labai dėkingi esame tiems NL skaitytojams, kurie siūda mums prenumeratos mokestį, neužmiršta ir NL Mašinų Fondo, kurio tikslas pagerinti spauštuvę ir patobulinti spaudą.

Vaidotas Vaclovas,
Toronto 10.00
T. K. Pečys,
Montreal 10.00

Per savaitę gauta \$ 20.00
Nuoširdžiai dėkojame.
Mašinų fonde buvo 12,182.00
Per savaitę gauta 20.00
Dabar MF yra 12,202.00
MF užplanuota 15,000.00
MF dar trūksta 2,798.00
Būsime labai dėkingi visiems, kas prisidės prie NL Mašinų Fondo vajeaus plano įvykdymo.
Valdyba.

Apgavikiška Nikitos Chruščiovo „poslanijė“, (laiškas), kurį Kremlius išsiuntinėję valstybių viršūnėms gruodžio 31 dieną, Rusijos spaudos paskelbta tikrai sausio 4 dieną („Pravda“ 4(16590) numerį, kai jau buvo gauti į tai iš valstybių atsiliepimai.

Maskvai labai svarbu buvo gauti pritarimą ir jo „efektiną“ tuojau paskelbti, todėl ir paties laiško skelbimas buvo priderintas jau gautiems atsiliepimams.

Tikslas, kurio sovietija ta „poslaniję“ siekia, labai aiškus:

NELIESKITE TO, KĄ RUSIJA YRA UZGROBUSI

ir leiskite sovietijai toliau grobti.

Tiktai paklauskite, ką Chruščiovas „poslanijoje“ rašo: girdi Taivaną, Pietų Koreją, pietų Vietnamą tai esą Amerikos okupuoti kraštai... Taigi,

„POS LANIJE“ VISKĄ APVERCIA AUKŠTYN KOJOMIS.

Rusija, Kinijos komunistai ir visi „satelitai“ puola suminėti kraštus, veda tų kraštų už kariavimo karus, o kai imperialistų užpuolimams pasipriešina, tai jau kalta Amerika, kalti Vakarai... Jie daromi imperialistais...

Nusiginklavimas, kurį siūlo „poslanijoje“ Nikita, taip pat turi tarnauti tam sovietiniam imperializmui.

Taika, kurios šaukiasi Chruščiovas, turi būti vykdoma Vakarų, bet kad sovietija taikos nesilaiko ir visą laiką veda karus, tai tas į taikos problemą neįeina...

VAKARUS KREMLIUS KONEVEIKIA KAIP TIKTAI ISMANO,

bet Vakarai jam rodo gražias akis...

Taivano okupacija, Chruščiovas teigia, turi būti amerikiečių baigta, bet kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija, sulaužius pačios Sov. Rusijos pasirašytas sutartis, tęsiama, tai Chruščiovas to ne nori ir girdėti.

Ką gi į tai Vakarai? Atrodo, kokia gali būti kalba su tokiu sukūčiu?

VAKARAI PASIRYŽĘ „STUDIJUOTI POS LANIJE...“

Tat štai kokioje atmosferoje sutikome naujuosius 1964 metus.

Ir skaudu, ir graudu, ir nėra nei kam pasiskusti... Dar prieš metus, kitus galima buvo bent pasiskusti. Galima buvo bent išgirsti supratimo žodį, tyrą, nenužmoginto žmogaus sąžinės balsą, dabar gi...

Vakarai tokiu būdu stoja į savižudiškos prapulties kelią. Negaila būtų tokių kapitalistų, kaip Cyrus Eaton ir į jį panašūs, bet gi nelaimė tame, kad darbo žmonės tokiu atveju patenka į padėtį be išeities. Tame yra didžiausias ir svarbiausias pavojus, o jį Vakarai patys šaukia pas save, nes ne tikta nesipriešina, bet dar pa taikauja.

Gal čia, kaip bolševikai saiko, tikrai reiškiasi Vakarų supuvimas ir nesugebėjimas eiti kartu su gyvenimu?

Provokacijos, bolševikų pastoviai organizuojamos, daugėja.

KASTRINĖ PROVOKACIJA PANAMOJE

pasisekė: studentai susikovė dėl to, kieno vėliava turi būti pirmoji Panamos kanalo zonoje. Daug užmuštų, sužeistų, turto sunaikinta. Tai Nikitai gerai. Vėl gali jis Ameriką pakaitinti imperializmu... Amerika, žinoma, tuo jam neatsilygins. Kaip gi džentelmeniškai gali „drėbti“ draugui Nikitai į akis tiesą, kad Sov. Sąjunga imperialistė didžiausioji...

Panamos prezidentas jau bus reikalingas Castro ir Chruščiovo paramos, nes atšaukia sutartis.

INDIJOJE TAIP PAT KRUVINI SUSIDŪRIMAI.

Ten kovoja fanatizmas pats su savimi — religinis ir tautinis.

Bulgarijoje gi įvestos bausmės kalėjimu už... režimo pašiepimą. Nevalia režimo pajuokti. Už pajuokimą — kalėjimas. Štai kokia sovietinė laisvė...

Jugoslavijoje gi iš kalėjimo neišleidžiamas buvęs... viceprezidentas už tai, kad jis apie bolševikus parašė teisybę. Tai tokia komunistų spaudos ir žodžio laisvė.

ARABAI TAIP PAT KURSTOSI

vieni kitus prieš Izraelį. Susirinko Kaire 13 valstybių viršūnės.

Žmogus šiais laikais ypač neramus. Nors, atrodo, dabar žmogus turėtų būti jau žymiai kultūringesnis, bet, kaip rodo faktai, jis dar iki kultūringumo lygio nėra pakilęs...

Privalu mums paminėti sausio 15 dieną,

KLAIPĖDOS KRAŠTO SUSIJUNGIMĄ SU VISA LIETUVA.

Deja, ir čia mes susiduriame su mūsų pačių politiniu nesubrendimu.

Mažosios Lietuvos Bičiulių draugijos Centro Valdybos pirmininkas Vilius Pėteraitis, kalbėdamas per Montrealio lietuviškąją valandėlę sausio 12 dieną, labai prasmingai, logiškai ir faktiškai apibūdino

MAŽOSIOS LIETUVOS PADĖTĮ,

konstatuodamas tą padėtį sovietinėse sąlygose, suponuodamas kaip tiksliai tokią prielaidą. Toks yra V. Pėteraičio šiam laikui praktiškas prie klausimo priėjimas, kuris turi logiką. Ar esmėje tiksliai tokia prielaida, kitas klausimas, bet gali taip atrodyti, ir jeigu taip būtų tikrai, tai galima būtų, esamos sąlygose, tai konstatuoti kaip teigiamą faktą.

Labai svarbus buvo MLBD pirmininko

ISTORINIŲ FAKTŲ APIE MAŽĄJĄ LIETUVĄ KONSTATAVIMAS;

Mažosios Lietuvos taryba, su pasirinkusi Tilžėje po Pirmojo Pasaulinio karo paskelbė, kad

KAS NAUJA KANADOJE

MINISTERIO PIRMININKO
L. PEARSONO
PAREIŠKIMAS

per radio ir televiziją, anglų ir prancūzų kalbomis, kurias jis davė žurnalistams abiem kalbom, yra labai svarbus.

Pearson pareiškė, kad Kanada dėl atominių ginklų taršis su Atlanto sąjungos valstybėmis ir šioje srityje nepadarys jokių įsipareigojimų.

Ryšių su visokiais nacionalistiniais svačiojimais, Pearson pasakė, kad šie metai bus bandymo metai, ar Kanada yra pribrendusi politiniam rimtam gyvenimui.

Siemet turi išryškėti nauja Kanados federacijos ryšis, kurios tikslas išlaikyti vienybę ir nepažeisti daugiatautiškumo. Siekiant to, reikia atsiskirti partinių ir grupinių interesų, kurie žemiau stovi už bendrus interesus. Šiam tikslui jis kviečia visuomenę prisidėti savo parama.

Pasakė, kad nauja Parlamento sesija prasideda sausio 18 dieną.

Tarptautinėje politikoje yra šio tokio pagerėjimo santykiuose Vakarų su Rytais, bet nereikia to perdėti.

PAJAMOS KYLA — UKIAI MAŽEJA

Rekordinis kviečių pardavimas Rusijai ir tobulesnės par davimo sutartys su kitomis tautomis teikia Kanados ūkininkams pasitikėjimo dėl stambiųjų pajamų ir ateičiai. Žemės kianos pakilo, bet sumažėjo ūkių skaičius — iš 56.000 ūkių ligi 43.000. 1946 m. Yra palinkimo didinti pačius ūkius ir patį sąjamą plotą. Mechanizacija didėja ir dabar apdirbti 640 akerių reikalauja tiek laiko, kiek pirmiau reikėdavo ūkiui 340 akerių. (CS).

MAŽOJI LIETUVA ATSISKIRIA NUO VOKIETIJOS IR SUSIJUNGIA SU TĖVYNE, DIDŽIAJA LIETUVA.

Tuo tikslu į Versalį buvo pasiųsta Mažosios Lietuvos delegacija, kuri to pareikalavo iš taikos konferencijos, bet nebuvo pilnai išklaudyta, nes Lietuvai priskyrė tiksliai vieną penktąją dalį — Klaipėdos kraštą, o ¼ dalis paliko Vokietijai su Galdape, Įsručiu, Karaliaučium ir kitomis žemėmis, kuriose nuo amžių gyveno lietuviai.

MAŽOSIOS LIETUVOS TIKSLAS IR DABAR YRA: VIENYBĖ SU VISA LIETUVA.

Taip kalbėjo MLBD Centro valdybos pirmininkas V. Pėteraitis, taip kalba ir rašo Mažosios Lietuvos Taryba, kurios pareiškimai yra įrekorduoti į Jungtinių Amerikos Valstybių Kongreso rekordus. Taip turėtų laikytis ir visi lietuviai.

Ką gi mes į tai? Lietuviai patys? Mes net žemėlapuose iš Lietuvos ribų išmetame didžiąją Mažosios Lietuvos dalį! Ar tai yra politiška ir tautiška subrendusių žmonių darbas? Tai klausimas visiems lietuviams ir jų veiksmams.

KANADA SUSIRŪPINO
JAUNIMO
NUSIKALTIMAIS

Augimas jaunimo nusikaltimų privedė prie to, kad devintojo klasėje įvestos teisės pamokos, kuriam tikslui naudojamas specialus vadovėlis „Jaunimas ir teisė“.

1957 metais Kanadoje buvo 5,482 jaunimo nusikaltimų, o 1961 metais nusikaltimų skaičius pasoko iki 7,360, kas sudaro apie 35% padidėjimą. Šie duomenys ir privertė susirūpinti jaunimo nusikaltimų augimu ir griežtis priemonių. (AG).

SENUMO PROBLEMOS PARLAMENTE

Senumo problemos yra studijuojamos abiejose Parlamento Rūmuose. Dabar Parlamentas studijuoja vėl vyriausybės pasiūlymus dėl įrašų į Pensijų Fondą pridedant palankesnes sąlygas.

Seniate yra specialus komitetas senųjų reikalams, kuris turi tokią pasiūlymą: „Tirti problemą sąryšį su gerovės padidinimu seniams tikslu parūpinti pakankamas pajamas, nes norima, kad ir senesnieji asmenys galėtų tęsti naudingą gyvenimą kaip Kanados bendruomenės nariai“.

Aiškėja, kad problema nėra vien piniginė. Tai yra žmonių kumo problema padaryti taip, kad senesnieji žmonės jaustųsi šį tą duodą gyvenimui ir vi suomenei. Su ta mintimi senatorius David Croll yra parašęs provincijų premjerams užklauskamas juos jų nuomonės, kad komitetas galėtų rasti „tvirtesnę faktinę bazę, negu buvo ligi šiol ugdant sveiką socialinę politiką“.

1971 m. taip bent manoma, kad Kanada turės 840.000 asmenų daugiau virš 65 metų amžiaus, negu kad ji turėjo jų 1961 m. Prof. J. S. Morgan, Toronto universiteto School of Social Work, yra pa sakęs komitetui, kad 900 dol. metinė pensija, kuria neturtą „Jei jūs turite 75 dol. mėnesi, turite nuosavą namą ir dar šį tą, jūs esate labai skirtingoj padėty palyginus su tuo, kuris turi nuomoti butą Montreale ar Toronto priemiesty“.

KITOS NAUJIENOS

— Popiežius lapkričio mėnesį lankysis Indijoje, kur vyks Eucharistinis kongresas, o po to lankysis Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

— Jauniausioje Afrikos valstybėje, Zanzibare, iš sausio 11 ir 12 padarytas perversmas: nuverstas sultonas ir įvesta respublika, — skelbia perversmininkai.

— JAV pareiškė, kad neat sisakys Panamos kanalo zonos, kuri joms išnuomota.

— Italijos prezidentas Segni ir min. pirm. Seragat lankosi JAV.

— Malajijai gresia Indonezijos užpuolimas. Anglija siunčia pagalbą.

— Castro vieši pas savo duondavį Nikitą Maskvoje.

— Bulgarijoje įvesta mirties bausmė.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

SUMAUSKAS RAUDA DĖL DEFEKTŲ

Maskvos pavyzdžiu ir Lietuvoje, Vilniuje įvykusiame Aukšč. Sovieto posėdyje apie pavergtos Lietuvos laudies ūkiui vystyti planą 1964 — 1965 metais klabėjo M. Šumauskas, apie chemijos pramonės plėtimą ir besigirdamas pripažino, kad pramonės kokybė dar dažnai nepatenkinama. Su defektais išleidžiama produkcija prietaisų, staklų gamybos, lengvosios, baldų ir kitų pramonės šakų imonės. Vartotojai nepatenkinamai ap rūpinami avalynės ir siuvimo pramonės gaminiais. Režimo atstovas dar pripažino, kad žemės ūkio produktų gamyba bei jos didėjimas 1959—1963 metais buvęs lėtesnis, negu buvo numatyta. Nesą geri reikalai ir su kapitaline statyba. Blogai statomos lengvosios pramonės imonės, žymiai atsiliekama statant gamybinės paskirties pastatus ir gyvenamuosius namus sovchozuose ir kituose valstybiniuose ūkiuose. E.

LABAI MENKAS LIETUVOS BIUDŽETAS

Sovietai Lietuvai leido tiksliai 715,200,000 rublių biudžetą. Kadangi rublio įperkamoji vertė yra mažesnė, negu lito bent keturius kartus, tai lyginant nepriklausomos Lietuvos biudžetą, kuris būdavo apie 400 mil. litų, sovietinis biudžetas tesudaro tiksliai dalį laisvės laikų biudžeto.

— Maskvoje dvi gatvės pavadinamos „Maršalo Tuchachevo“ ir generolo Karbiševio“ vardais. Abu kariai savo metu buvo patakę į Stalino nemažoną: Tuchachevskis buvo nužudytas, o Karbiševas mirė vokiečių beleisvių stovykloje.

— Kremliaus vadovas N. Chruščiovas lankys Indiją. Ne palą ir Ceiloną, o vasaros metu vyks į Skandinavijos kraštus. Gruodžio 16 d. paskelbta, kad Chruščiovas „su dėkingumo jausmais“ priėmęs pakvietimą lankytis Švedijoje.

— JAV prezidentas liepė sudaryti komisiją, kuri išstudijuotų pagalbos teikimą užsieniams.

NEW YORKO NAUJIENOS

NORI KELITIS Į AMERIKĄ

Balfas padeda po pasaulį išblaškytiems lietuviams atvykti į Ameriką. 1964 m. sausio 1 d. Balf centre buvo dar neužbaigtos 245 lietuvių imigracinės bylos. Dauguma jų laukia eilės (kvotos), kiti yra užkliuvę dėl ligos ar kitų bėdų ir tenka jiems pagelbėti kuo galima.

Iš kur tie lietuviai nori atvykti į Ameriką: Vokietiją — 76, Angliją — 41, Kanadą — 16, Australiją — 15, Argentina — 14, Kolumbiją — 11, Braziliją — 10, Lenkiją — 10, Venezuela — 8, Prancūziją — 6, Austriją — 3, Belgiją, Čilę ir Italiją — po 2. Po vieną lietuvių šeimą nori atvykti iš Rodezijos, Danijos, Kubos, Čekoslovakijos, Peru, Algerijos, Panamos, Ispanijos.

Paskutiniu laiku Balfas daugiau ar mažiau talkino 24 atvejais lietuvių imigracijai iš Lietuvos. Deja, ši emigracija gana sunki. Nors JAV ambasada mielai duoda lietuviams vizas, rusai neduoda užsienio paso.

Kun. L. Jankus,
Balfs Reikalų Vedėjas.

KYLA KANADOS TEKSTILINĖ PRAMONĖ

1963 metais Kanados audinių fabrikai pagamino 522 milijonus įrady audinių, bet numato, kad 1964 metais ta gamyba pakils dar 10%, kas sudarys 65% viso Kanados au-

dinių pareikalavimo. Šias žinias praneša Kanados tekstilės Institutas. (AG).

PAVYZDINGAS LIETUVIS

Quebeco mieste iš negausaus lietuvių skaičiaus, R. Vabolis yra labai pavyzdingas Bendruomenės narys. Jis save laiko Montrealio Lietuvių Bnės nariu ir palaiko pastovų ryšį. Siųsdamas NL prenumeratą, F. Vabolis atsiuntė NL Spaudos Baliaus loterijai 2 dol. ir bendruomenės mokesčius. Ir taip pat p. Vabolis daro kasmet. Tikrai gražu, kai tautiečiai palaiko tamprius visuomeniškus ir kultūrinius ryšius bei pildo lietuvių pareigas.

AUKOS „NL“

Lapkričio mėn.

J. Jurėnas 3.50

Gruodžio mėn.

T. Bartkus 2.—
J. Latvys 4.—
E. Intienė 5.—
A. Kenstavičius 2.25
J. Kaseliūnas 1.—
J. Andrukaitis 1.—
A. Kaulius 1.—
J. Rugienius 1.50
V. Petrovas 2.—
Tautos Fondo Atst.
Toronto skyr. 20.—
B. Stundžia 2.—

Visiems aukotojams nuoširdžiausiai ačiū. NL.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!
Už ištikimybę Kanadai!For liberation of Lithuania!
For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBĄ IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 5.50		America & S. America \$ 5.50	
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Premijos ir jų reikšmė

Šių metų pradžioje — serija premijų: **Zenonui Ivinskui** už pirmąjį Lietuvos istorijos tomą; **Juozui Kralikauskui** už romaną karaliaus Mindaugo metų progą „Karalius Mindaugas“ ir **Algimantui Mackui** už poezijos knygą „Neornamentuotos kalbos generacija ir Augintiniai“.

Kai kas buvo suabejojęs premijų skyrimo tikslumu ir prasme. Bet premijų skyrimas tęsiasi ir vis dėlto jis turi didelę prasmę ir reikšmę.

Autoriai dirba tikrai ne dėl premijų, nes premijos, kurios neperšoka 1000-ties dolerių, sužavėti tikrai negali ir į darbą tikrai neskatina. Tai — simbolinės premijos.

Ir vis dėlto jų tradicija vertinga ir reikšminga, nes jos pabrėžia mūsų norus, pastangas; mūsų, kaip tautos, gyvybingumo kultūrinės apraiškas.

PENKTASIS VINCO KRĖVĖS LITERATŪRINĖS
PREMIJOS LAUREATAS

ALGIMANTAS MACKUS

Kaip žinoma, vienintelė Kanados lietuvių literatūrinė premija buvo jau paskirta keturius kartus, būtent: už 1953 — 1954 metais išleistas knygas ji buvo paskirta Jonui Aisčiui (už knygą „Apie laiką ir žmones“), 1955-6 J. nui Mekui („Semeniškių idilės“), 1957-8 Mariui Katliškui („Išėjusiems negrįžti“), 1959-60 Vincui Ramonui („Miglotas rytas“). Gi už 1961-2 metais išleistas knygas ji paskirta, Čikagoje gyvenančiam, poetui Algimantui Mackui už eilių knygą „Neornamentuotos kalbos generacija ir Augintiniai“.

Šį kartą juri komisija balsavo tašku sistema. Kiekvienas juri komisijos narys turėjo patiekti bent tris, jo many mu geriausias, dviejų metų lai kotarpio knygas ir už jas buvo nustatyta tokia taškų eilė: I vieta — 3 taškai, II vieta — 2 taškai, III vieta — 1 taškas. Knyga surinkusi daugiau sia taškų turėjo gauti 500 dolerių premiją. Juri komisijos narys rašytojas Jurgis Jankus (iš Rochester, N. Y.) balsavime dalyvavo, iškvietas posėdžio metu, telefonu. Balsavimo rezultatai buvo tokie: Algimanto Mackaus knyga laimėjo 12 taškų (keturios pirmos vietos), Liūnės Suteimos eilių knyga „Nebėra nieko svetimo“ surinko 6 taškus (dvi antras ir dvi trečias vietas), Vlado Šlaito eilių

mūsų sugebėjimus ir mūsų kūrybinių pastangų gajumą. Premijos taipgi iškelia ir premijuotųjų darbų iškilumą, svarbumą, reikšmingumą, kultūrinį mūsų gyvenimą įneša tar tum naują dvelkimą, naują srovę — gerų pastangų, gražaus darbo ir didesnių sugebėjimų.

Praėjusių metų kultūrinis derlius ypač tenka pasidžiauti, nes jis atrodo brandus ir vertingas. Į jo arodus reiktų įjungti ir Marijos Alseikaitės-Gimbutienės veikalą „The Balts, ancient peoples and places“, kuris ypač derinasi su C. Ivinskio veikalais.

Suminėti veikalai tur būt bus vieni brandžiausių ir rimčiausių praėjusių metų (žinoma — ne vienu metų) darbais.

Todėl malonu pasveikinti laureatus ir jų mecenatus.

„Be gimto medžio“ surinko 5 taškus (dvi antras ir viena trečia vieta), Juozo Švaisto romanas „Žiobriai plaukia“ surinko 3 taškus (viena pirmą vietą) ir Jono Mek o eilių knyga „Gėlių kalbėjimas“ surinko 2 taškus (dvi trečias vietas). Vienas juri komisijos narys padavė tik du balsus, būtent, už pirmą ir trečią vietą.

Algimantas Mackus gimęs 1932 m. vasario 11 d. Pagėgiuose, kur jo tėvas, tuo metu, buvo Lietuvos muitinės valdininku. Aukštesnį mokslą poetas išėjo Vilniaus, Würzburgo, Schweinfurto ir Schwabisch Gmündės lietuviškose gimnazijose. Čikagoje lankė Roosevelt universitetą. Šiuo metu redaguoja mėnesinį žurnalą „Margutis“ (leidžiamą ponios Vanagaitienės), veda Margučio radijo programą ir labai aktyviai dalyvauja lietuvių kultūrinėje ir literatūrinėje veikloje. Yra Santaros-Sviesos federacijos centro valdybos narys ir SANTAROS kultūrinės kolegijos vicepirmininkas. Bendradarbiavo kritiniais raštais, essays ir sava kūryba Literatūros Lankuose, Aiduose, Dirvoje, Drauge, Naujienose, Metmenyse ir kt. Išleido sekančias knygas: 1950 (Algimanto Pagėgio pseudonimu) eilių rinkinį „Elegijos“; 1959 eilėraščių knygą „Jo yra žemė“ ir 1962 metais, Krėvės premiją laimėjusi, ei-

Laiskai Redakcijai

ATVIRAS LAISKAS LIETUVIŲ
ENCIKLOPEDIJOS REDAKCIJAI

Adelaide, 1963 m.
gruodžio mėn. 30 d.

„Nepriklausoma Lietuva“,
Montreal.

Didžiai gerbiamas
Redaktoriau,
maloniai prašome patalpinti
Jūsų redaguojamo laikraščio
artimiausiam numerį šį mūsų
atvirą laišką:

Gerbiamieji,

Lietuvių Enciklopedijos
XXIX tome 178 pusl. netei-
singai ir užgauliai nušviestas
mūsų, žemiau pasirašusių,
vaidmuo 1941 m. liepos mėn.
23—24 d. įvykiuose, pavi-
dint mus kažkieno samdi-
niais. Gal ir nesuvoktum, ko
dėl straipsnio autorius naudo-
ja šį terminą, jei jis pats strai-
psnio gale nenurodytų šaltinio.
O gi tas šaltinis besas bol-
ševikų išleista knyga — Bur-
žuaziniai nacionalistai Hitleri-
nės Vokietijos tarnyboje —.
Todėl ir aišku, kad „L. E.“
bendradarbis įsisavino komu-
nistinius istorijos klastojimo
metodus, skelbdamas vienaša-
lišką „tiesą“ ir rimtą moks-
linį veikalą degraduoja ligi
spaudos šlamštelio politinėms
sąskaitoms suvedinėti. Tik pa-
žiūrėkit: greta 1831 m. 1863
m. ir 1941 metų sukilimų iri-
kiuotas ir „likiminis“ dviejų
asmenų nušalinimas.

Pulk. J. Bobelis buvo pakei-
stas kap. C. Kviecinskiu ir pulk.
Butkevičius mjr. K. Šimkum už
anų nerūpestingumą ir apsi-
leidimą pačių sukilėlių, kurie
sudarė Kauno Komendantūros
batalijoną. Tai įvyko tik po to,
kai to pa keitimo reikalavimas
LAF civilinio Štabo buvo atmes-
tas, motyvuojant, esą abu B. ir
B. yra vokiečių patikėtiniai ir jų
pakeitimas be vokiečių žinios
ir sutikimo neįmanomas. Gi
sukilėliai susiformavę į bata-
lijoną skaitė, jog tokį pakei-
timą jie gali padaryti be vo-
kiečių žinios ir sutikimo, ka-
jie ir padarė.

Mes lygiai gerai, kaip ir LAF
štabas, žinome apie numa-
tomą pakeitimą, nes tai nie-
kas nelaikė paslapy, kadangi
tai nebuvo joks sukilimas ir
jokios valdžios nuvertimas, o
tik Kauno Komendantūros
persitvarkymas.

Tuoj po įvykdyto pakeiti-
mo, LAF štabas kreipėsi į vo-
kiečių gen. Pohl, prašydamas
mus ir eilę kitų sušaudyti kaip
kenkiančius vokiečių karo veiks-
mams prieš komunizmą ir
vokiečių bei lietuvių geriams
santykiams. Gen. Pohl tą jų
reikalavimą perdavė geštapiui
įvykdyti ir ten mums vos pa-
vyko išsiaiškinti, kad kaltini-
mai neteisingi.

Prašymas nepripažinti lai-
kinosios Vyriausybės mums iš
viso nėra žinomas, nežiūrint
nedviprasmiškų aliuzijų, jog
net mes patys esame jį pasira-
šę.

Pagaliau, ką reiškia pasaky-
mes laikome „L. E.“ redakci-
ją ir Leidėją atsakingais už są-
moningus šmeižtus ir pasilai-
kome teisę imtis bet kokių
priemonių prieš „L. E.“ iki tie
šmeižtai bus atšaukti.

Su tikra pagarba,

J. Pyragius, K. Šimkus,
I. Taunys.

NL red., skelbia šį laišką,
bet mano, kad autorių argu-
mentai, mušą ir sovietinius šal-
tinius, nėra pakankami. Pir-
miausia, kyla klausimas, ko-
kia teise jie darė „pertvarky-
mus“? Sukilimas buvo organi-
zuotas, vadovybė jo buvo ir
ji tvarkė reikalus, ypač, kad
jau buvo sudaryta ir laikinoji
vyriausybė, su kuria sukilėliai
turėjo ryšius. Kaip čia iš ša-
lies atsirado tvarkytojai, ku-
rių niekas nekvietė ir neprā-
šė? Kokia teise jie „tvarkė“
komendantūrą?

Pagaliau, ką reiškia paraky-
mas: „pasileikame teisę imtis
bet kokių priemonių“? Ką tas
reiškia — bet kokių?

MOKSLAS IR TECHNIKA

VILNIETIS — SANTJAGO UNIVERSITETO
REKTORIUS

Ignas Domeika gimė 1801
m. rugpjūčio 22 d. Naugarduko
apsk. Niedzviatkos dvare.
iš mažens pasižymėjęs dide-

lių rinkinį „Neornamentuotos
kalbos generacija ir Augintiniai“.

Nors eiliniam skaitytojui
pačios knygos vardas gali pa-
sirodyti komplikuotas, iš tie-
sų, toji knyga yra sudaryta iš
dviejų stambių, organiškai gi-
miningų savyje, dalių. Pirmo-
ji knygos dalis sustoja ties pa-
čios paskutinės, dar nepriklau-
somą Lietuvą mačiusios, ra-
šytojų ir žmonių kartos liki-
mo, kurie jau nebeįmanoma ir ne-
begali kalbėti imantria, taigi,
ornamentuota, kalba, kurių žo-
dynas ir būitis yra nutūtioti
praūžusio karo, benamių sto-
vyklų kartelio ir liūdno, nie-
kur nebeįprastampančio, kas-
dienybės. Tie žmonės, kalban-
tys Mackaus lūpomis mums,
primena, kad skaudžiausią už
mės netekimą degina šią kartą
pamestinuko, augintinio da-
lia. (Antrosios dalies pagrindi-
nė tema). Vaikų, kurie už-
augo be žemės meilės, tarytu-
mei be tėvo ir be motinos. Vai-
kų, kurie nepažino pakanka-
mai savo krašto, kad galėtų
semtis stiprybės atsiminimuose,
ir kurie nebegalėjo įjausti
į naujo krašto gyvenimą, nes
savoji žemė vis dėlto jiems pa-
liko sava. Šitoji karta, tad ku-
riai Vytautas Kavolis vienam
straipsnyje davė keistą, bet
taiklų, nužemintuosios genera-
cijos vardą, tapo atžymėta
penktąja Vinco Krėvės litera-
tūrinė premija. Jos žodis buvo
išgirstas ir vienas jos atstovų
pagerbtas, didžiojo lietuvių li-
teratūros klasiko vardu pava-
dinta, premija. Tebūna tai ne
atsitiktinis liudijimas, kad lie-
tuviškoji kūryba ir jos tradici-
ja tebėra gyva išieivijoje.

lais gabumais ir darbštumu,
jis per 4 metus baigė Šėucino
pijorių mokyklą ir 1816 m.
įstojo į Vilniaus universitetą,
kur studijavo fizikos - mate-
matikos fakultete iki 1822 m.
Jo mokytojai buvo tokie žy-
mūs profesoriai, kaip Leleve-
lis, Snedeckis, Jundzila, Niem-
čevskis ir kiti.

Jauną, plačios erudicijos ir
demokratinę pažiūrą studen-
tą sudomino slapta Filomatų,
o vėliau ir Filaretų draugija, į
kuria I. Domeika įstojo 1819
m. Tapes šių draugijų nariu,
ypatingai jis suartėjo su Ado-
mu Mickėvičiumi, A. Odinie-
cu ir kitais pažangiais to me-
to studentais. Kaip filaretas I.
Domeika daugiausia skaitė ge-
ografijos, fizikos ir kitų moks-
lo sričių pranešimus. Kai 1823
— 1824 m. buvo sudaryta Vil-
niaus universitete studentams
byla, kartu su kitais studen-
tais buvo įkalintas ir I. Domei-
ka, bet atsitiktinumo ir apskur-
dumo dėka jam pavyko baus-
mės išvengti, nors ir buvo in-
ternuotas bei apgyvendintas
Lydos apskrityje.

Prasidėjus 1831 m. sukili-
mui, I. Domeika su praneši-
mu apie žemaičių sukilėlių lai-
mėjimus slaptai vyko į Varsu-
vą. Kiek vėliau jis organizavo
lietuvių sukilėlių 25-tą pulką,
past jam vadovavo ir su kitais
sukilėlių daliniais dalyvavo už-
imant Kauną. Pradėjus sukilė-
liams nesisiekti, jis Kaune vos
nepakliuvo į caro kariuome-
nės nelaisvę. Tačiau jam pavy-
ko su kariuomene iš Kauno
pasitraukti link Šiaulių, o iš-
ten į Klaipėdą, kur buvo inter-
nuotas. 1832 m. I. Domeika
emigravo į Prancūziją ir apsi-
gyveno Paryžiuje. Nieko ne-
laukęs, jis pradėjo studijuoti
Sorbonos universitete, o vė-
liau Kalnų akademijoje (Eco-
le der Mines), kurią baigė
1837 m. tapęs kalnų inžinieriu

LIETUVIŠKOS VESTUVĖS

Tremties keliai ir Sudburio
akmenuotoji, bet turtinga apli-
nkuma, bei skaidrūs ir žuvin-
gi ežerai, apsupti gražių ir di-
delių miškų plotu, prieš kelio-
liką metų priglaudė nemažą
lietuvių tremtinių skaičių. Šia
ndieną iš jų kai kurie dar te-
bevargsta viengungystę, kitų
galvos šarmojojasi baltai, veidai
raukšlėjasi, bet jų atsivežtieji
jaunosios kartos atstovai —
buvusieji kūdikiai, jau kuria
lietuvišką šeimą.

Tai gyvenimo realybė.
1963 m. gruodžio 28 d., Sud-
burio lietuvių visuomenė buvo
liudininkė jaunuolių, kurie sa-
vo jaunystės dienas praleido
šioje apylinkėje, kaip tikri Su-
dburio piliečiai ir čia sumainė
aukso žiedus garbingose jung-
tuvėse. Tai — Toronto uni-
versiteto psichologijos studen-
tas Romas Račinskis ir Dan-
guolė Kriauciūnaitė. Vi-
siems buvo malonu, ir jautė
pareigą dalyvauti jų vestuvi-
nė džiaugsmo dienoje, nes
jaunieji lietuvių visuomenė
buvo labai artimi ir pažįstami
dar iš vaikystės dienų, kaip
šeštadieninės mokyklos moki-
niai, lietuviškų pamaldų lan-
kytojai, choristai, lietuviškuo-
se parengimuose meninių pro-
gramų pildytojai, be to šiaip
linksmi, malonūs, draugiški ir
gražūs jaunuoliai.

Christ the King bažnyčios
vargonams grojant ir solistei
J. Liustikaitėi giedant „Veni
Creator“, jaunieji lydimi pa-
brolių ir pamergių, atvyksta
prie altoriaus. Čia jaunosios tē-
velis Jurgis Kriauciūnas, sa-
vo vienturtę dukrelę privedęs
perduoda būsimajam vyrui —
Romui. O jie, kun. Antano
Sabo aktyvaudoje, vienas ant
ram prisiekia amžiną meilę.
Iškilmingos Šv. mišios, per ku-
rias gieda solistė Janina Liust-
tikaitė ir solistė C. Nemis. Be
pertraukos blykčioja fotogra-
fų švištos. Jų vedyboms baž-
nytinėse apeigose, pagal nu-
statytas bažnytines tradicijas,
buvo pritaikyti iškilmingi ir
tik ypatingomis progomis pa-
naudojami pagarbos momen-
tai. Dauguma lietuvių tokias
iškilmingas vestuvines apeig-
gas matė pirmą kartą. Po šv.
mišių jaunieji gražią gėlių

mi, I. Domeika gavo darbą El-
zase, bet netrukus kaip vienas
geresnių specialistų buvo pa-
kviestas užimti geologijos ir
chemijos profesoriaus vietą Či-
lėje, naujai organizuotoje La-
Serenoj aukštojo mokykloje.
Kaip politinis emigrantas, ne-
galėdamas grįžti į tėvynę, I.
Domeika Čilės vyriausybės
kvietimą priėmė ir išvyko į
Pietų Ameriką, tačiau su min-
timi vėl sugrįžti į Vilnių.

Čilėje kaip tik ir prasidėjo
plačiai pagarsėjusi I. Domei-
kos mokslinė ir visuomeninė
Nukelta į 7-tą psl.

puokštę padėjo prie Marijos al-
toriaus.

Malonu, kad vaišėse vyra-
vo tikros lietuviškos tradici-
jos. Jaunuosius sutiko su duo-
na ir druska ir lietuviško mi-
daus taurėmis. Kadangi stalai,
pagal lietuvišką tradiciją, bu-
vo saugomi vestuvių komenda-
nto, apsiginklavusio šakota
lazda, prie kurios priištas
šautuvas ir kiti jo pareigoms
reikalingi įrankiai, todėl nie-
kas nedrįso ir nebandė prie jų
sėstis.

Stalus išpildo piršlys „me-
lagis“ — Vytautas Lumbys
užmokėdamas didelę šamp-
no bonką, nes kitaip, dalyviai
buvo nusistatę jį „pakarti“. O
svočiai — Gertrudai Lumbie-
nei teko atiduoti didžiulį tor-
tą. Pirmasis pabrūlis, matyda-
mas šias egzekucijas, pasisi-
pė, bet vedybų komendantas
Mykolas Pranskūno pastango-
mis greit buvo surastas ir tu-
rėjo atiduoti visą maišą saldai-
nių ir gerimų. Stalus išvaca-
vus, vyko iškilmingos vaišės.

Pirmiausia jaunųjų Romo
ir Danguolės sveikatai ir lai-
mei pakeltos taurės ir sugie-
dota „Ilgiausių metų“. Svei-
kinimo kalbas pasakė: stalo
programos vedėjas kun. Ant.
Sabas, jaunjojo brolis mažasis
Ričardas ir įteikė dovaną (gra-
žiai išdrožintą lietuvišką Vy-
tį perrištą tautine juosta) ir
priminė, kad brolis Romas ir
brolienė, kažin kokias, gyve-
nime karjeros laiptais belip-
tų, bet visą laiką liktų tokiąs
pat maloniais ir nuoširdžiais
lietuviams. Vėliau kalbėjo Vy-
tautas Lumbys, Juozas Kru-
čas ir Juozas Vaiceliūnas. Jau-
nieji gavo daug dovanų, svei-
kinimo atviručių su dovano-
mis ir sveikinimo telegramų.
Vaišės buvo ypatingai puikiai
paruoštos. Jose dalyvavo apie
80 asmenų, vietos ir Dr. J. B.
Baltrušaičiai iš North Bay, Ni-
jolė ir J. Kriauciūnaitė iš Čika-
gos, L. M. Bakūnai iš Pemb-
roko, Vytautas ir M. Venske-
vičiai su dukrelėmis Juratė ir
Putana iš Hamiltono, sol. J.
Liustikaitė iš Toronto ir kt.

Vestuvių pobūviui seimi-
ninkavo Agota Pranskūnienė,
padedant L. Griškonienėi, J.
Jonaitienei, A. Baltutienei, S.
Semežienei, Z. Griškonytei ir
E. Skverekaitėi.

Jaunieji — Romas ir Dan-
guolė Račinskai tuoj po ves-
tūvių išvyko į Torontą, nes
Romas yra labai užimtas studi-
jomis. Toronto universitete
jau 3 metai studijuoja psicho-
logiją ir už metų tikisi savo
darbą vainikuoti diplomu.
Jaunųjų tėveliai Jonas, Ire-
na Račinskai, Jurgis, Marija
Kriauciūnaitė yra veiklūs lie-
tuviai, todėl nenuostabu, kad
jaunimą išauklėjo tikroje lie-
tuviškoje dvasioje. Garbė
jiems, o Romui ir Danguolei
Račinskams geros gyvenimo
sekmės. J. Kručas.

KOMPOZITORIUI
VIKTORUI KAZIMIERUI BANAIČIUI

mirus, jo artimuosius,

broli, p. p. NASVYČIŲ šeimai ir dukteris DANUTĘ,
GIEDRĘ ir SALĘ su šeimomis

nuoširdžiai užjaučia

E. ir J. Kardeliai.

VLIKo narių pareiškimai

1963 m. gruodžio mėn. 29 d., Čikagoje, Jaunimo Centre, iškilmingai buvo paminėta Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto — Vliko — dvidešimties metų laisvės kovos sukaktis. Šia proga Vliko nariai — politinių ir rezistencinių grupių atstovai išdėstė, kaip jie vaizduojasi ateities išlaisvintosios Lietuvos politinę, kultūrinę ir ūkinę santvarką. Šios grupės pasidalino įvairiomis sritimis ir pavaizdavo: Ūkininkų partija — Lietuvos nepriklausomybės metų laimėjimus bei savuosius siekimus, Valstiečiai Liaudininkai

kai — išlaisvinsimos Lietuvos valstybinę santvarką ir piliečių teises bei pareigas, Socialdemokratų partija — darbą ir socialinę globą, krikščionys demokratai, Darbo Federacija ir Ūkininkų Sąjunga — ateities nepriklausomos Lietuvos kultūrinius pagrindus, Lietuvos Atgimimo Sąjūdis — tautos ūkį, prekybą, pramonę, finansus, susisiekimą ir Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis bei Vilniečių Sąjunga — Mažosios Lietuvos ir Vilniaus Krašto problemas. Pareiškimus perskaitė L. Šmulskytis, prof. B. Vitkus, inž. K. Oželis ir M. Purvinas.

ŪKININKŲ PARTIJOS ŽVILGSNIS Į NEPRIKLAU-SOMYBĖS LAIKOTARPĮ IR SIEKIMAI

Tik savoj nepriklausomaj valstybėj tauta gali išvystyti savo sugebėjimus. Šią didią tiesą aiškiai patvirtino ir mūsų tėvynė Lietuva. Būdamą 120 metų carinės Rusijos okupuota Lietuva visai buvo nusikurdusi medžiagiškai ir lietuvių tautos dvasinės, kūrybinės jėgos buvo labai sumenkios. O pirmasis pasaulinis karas ir trejus metus trukusi vokiečių okupacija ją galutinai nualino. Miestuose ir kaimuose karas buvo sudėgines dešimčius tūkstančių trobesių. Vokiečių okupacija buvo galutinai nualinusi žemės ūkį ir taip išsiuipusi maisto produktus, kad žemės ūkio krašte — Lietuvoje gyventojai turėjo badmiriauti. Nedidutė Lietuvos pramonė buvo sunaikinta. Karo audros sukūriai buvo išbloškę iš Lietuvos visą ketvirtį milijono Lietuvos žmonių. . . Būklė atrodė katastrofiška. Bet tas Pirmasis pasaulinis karas atnešė lietuvių tautai ir reikalingas tarptautines politines sąlygas atkurti savo nepriklausomą valstybę. Ir lietuvių tauta pakilo kaip tas pasakų milžinas: išvijo Rusijos bolševikus, kurie jau uvo įsiveržę į didelę Lietuvos žemį dalį, išvijo bermontininkus, sulaukė lenkus, kurie buvo užsimoję okupuoti visą Lietuvą, padėjo Klaipėdos kraštui įsijungti į Lietuvos valstybę.

Gi po 20 nepriklausomybės metų iš nuskurdusio, nualinto, suvargusio krašto Lietuva pakilo į tokį ekonominio gerbūvio laipsnį, kad ne vienas, apsilankęs Lietuvoje sve timšalis, Lietuvą yra pavadinęs maža Amerika.

Žemės ūkio srity nepriklaus

tų Lietuvoje lietuvių prieauglis siekė pusės milijono. Emigracija per tą laikotarpį, palyginti su prieškariniais laikais dešimteriopai sumažėjo, nors Lietuvos siena nebuvo uždaryta nei atitverta spygliuotų vielų tvora. Grįžtančių Lietuvos lietuvių išeivių skaičius labai padaugėjo.

Lietuvių tautinė sąmonė tiek pakilo, jog daugelis nutautusių lietuvių grįžo prie savo tautos kamieno. Sugyvenimas su tautinėm mažumom buvo sklandus, žmoniškas.

Laisvinant Lietuvą nuo priešų ir dedant nepriklausomos Lietuvos pagrindus turėjo didžiausios reikšmės tas, kad Lietuva tvarkėsi demokratiniais pagrindais, nes tuo būdu visos tautos kūrybinės jėgos buvo įjungtos į Lietuvos atstatymo darbą.

Kaip Vliko įkūrimo metu, taip ir dabar dvidešimčiai metų praėjus, mes siekiame:

VARPININKŲ — DEMOKRATŲ — VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ

Varpo, Ūkininko, Lietuvos Žinių, Lietuvos Ūkininko, Vinko Kudirkos, Kazio Griniaus, Mykolo Slezevičiaus, Felicijos Bortkevičienės, Jono Vileišio, Albino Rimkos, Jurgio Krikščiūno ir daugybės kitų politinės srovės, šiais metais atšventusios deimantinę 75 metų sukaktį — Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos tremtyje — išlaisvinsimos Lietuvos valstybinę santvarką.

Piliečių teisės ir pareigos. . . Sovietų Sąjunga klasta ir karine jėga pavergė Lietuvą. Jos politinį, kultūrinį ir ūkinį gyvenimą sugriovė ir įvedė sąvą rusiškai komunistinę sistemą. Daugybę lietuvių išžudė, išvežė Sibiro tremtin, o pasilikusius Lietuvoje be galo nusikurdino ir pavertė žiauriosios sovietinės santvarkos bėteisiais pavaldiniais.

Lietuvių Tauta tik būdama laisva savoje nepriklausomoje Lietuvos Valstybėje gali pasiekti aukščiausios politinės, kultūrinės ir ūkinės gerovės bei eiti pažangos keliu. Viso pasaulio lietuviai, pamirę Lietuvos laisvinimo pastangas trukdantias partines bei asmenines ambicijas, subūrę savas jėgas vieno politinio centro — Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto — Vliko vadovybėje, atsikratys svetimosios sovietinės okupacijos ir atkurs etnografinę savosios nepriklausomos Valstybės atkūrimą vyriausią balsą turės pati Lietuvių Tauta, ten prie Nemuno ir Neris krantų. Visa suvereninė Valstybės valdžia priklausys tautai.

Lietuvos piliečiai, vyrai ir

1. Kad Sovietų Rusijos okupacija iš Lietuvos būtų pašalinta ir kad būtų atstatyta laisva nepriklausoma demokratinė Lietuvos valstybė.

2. Kad Lietuvos respublikos prezidentas ir seimas būtų renkami pačių gyventojų demokratinio būdu.

3. Kad būtų garantuotos pagrindinės piliečių laisvės, praktikuojamos laisvose demokratinėse valstybėse.

4. Kad būtų sudarytos reikiamos sąlygos kultūrinei ir ekonominei pažangai.

5. Kad dirbantiems būtų patikrintas žmoniškas ekonominis pragyvenimas ir galimybė naudotis mokslo ir kultūros vaisiais.

6. Kad valstybės nuostatai garantuotų žmonišką pragyvenimą beturčiams bei vargšams.

moters, bus lygūs prieš įstatymus ir niekam nebus taikoma privilegijų ar mažinama teisių dėl kilmės, tikėjimo, tautybės, politinių ar ideologinių įsitikinimų. Lietuvos piliečiai tiesioginiai dalyvaus Valstybės reikalų tvarkyme per jų demokratinio būdu rinktuosius atstovus. Nusikračiusi svetimųjų atėjų — sovietinės valdžios — pati Lietuvių tauta save valdys. Demokratinėje santvarkoje laisvai veiks politinės partijos — tautos politinės minties reikšėjos ir vykdytojos. Piliečiams bus laiduojamos organizacijos, s usirinkimų, spaudos, žodžio, tikėjimo ir sąžinės laisvės. Piliečio bus ir korespondencija bus ne liečiami. Valdžios organams pilietį suėmus, jis tuoj pat turės būti pristatytas teismui su eimimo teisėtumui ir reikalavimui patikrinti. Piliečiai turės įstatymų iniciatyvą ir referendumo teises. Romos katalikų, evangelikų, liuteronų, izraelitų, stačiatikių ir kitos religijos laisvai veiks pagal savuosius kanonus ar nuostatus prisilaikant veikiančių Valstybės įstatymų. Civilinės padėties aktus sudarinės valdžios įstaigos. Visi piliečiai dalyvaus valstybės išlaikyme ir krašto apsaugoje.

Įstatymus leis ir vykdomosios valdžios darbus kontroliuos Lietuvos piliečių demokratinio būdu išrinktas Seimas. Aukščiausioji vykdomoji valdžia priklausys Respublikos Prezidentui, kuris bus demokratiškai renkamas pačių Lietuvos piliečių. Įstatymų vykdymą prižiūrės nepriklausomas teismas. Valstybės kalba bus lietuvių kalba.

Nukelta į 6-tą psl.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

IŠ LIETUVOS

Saltoji žiemužė ankstokai atkeliavo į Lietuvą, tad ir žiemos sportų mėgėjus ji užklupo visiškai netikėtai. Deja, jų visų norus ir gražiausias svajones, paslidinėti Vilniaus, Kauno ir kt. Lietuvos apylinkėse, sužlugdė sovietiškoji biurokratija ir tvarka, nes kaip rašo vilniškis Sportas nr. 148, ne kartą galima buvo išgirsti tokį pokalbį:

— Mama, matyte, nupirk man batelius. Su tais visai ne galima slidinėti. . .

— Nieko nepadarysi, vaikeli. Nėra tau batelių. Nėgamina. . .

Pasirodo, kad batus gamina, nes kaip toliau Sportas rašo, šiemet Kauno Sporto prekių parduotuvėms buvo atiduota. . . 400 porų batų dailiajam čiuožimui, o su siunta Vilniui įvyko nesusipratimas, nes spalio 19 d. siunta su 350 porų batų buvo atgal grąžinta į Kauną, nes avalynės prekybos bazė nerado užsakymo! . .

Užmiršdami visą sovietiską tvarką, meskime „akį“ į skaičius: 400 porų batų Kaunui, skaitančiam beveik 200 tūkstančių gyventojų ir 350 porų mūsų sostinei su 250 tūkst. gyventojų! Nėra kalbos, kad eliniai žmonės, šios sportinės avalynės, nematys ne tik languose, bet ir Lietuvoje, nes jį atsidurs kurioj nors „broliškoj“ respublikoj arba partijos narių tarpe.

Vakarų Europos pavyzdžiu ir Lietuvos sportininkai rinko 1963 m. geriausią Lietuvos sportininką. Balsavimu, kurį pravedė vilniškis Sportas, dalyvavo 1824 skaitytojai, pasisakydami daugumoje už rutulio stūmiką Adolfą Varanuską. Toliau mesnės vietos: 2) R. Tamulis (Europos bokso meistras), 3) J. Jaruševičius (sklandymas), 4) A. Račkauskas (sunkumų kilnojimas), 5) A. Macežinskas (rankininkas), 6) K. Orentas (lengvaatletis), 7) A. Vaupšas (lengv.), 8) D. Pozniakas (boksas), 9) I. Jocyte (rankininkė), 10) A. Baltušnikas (lengvaatletis).

Verta pažymėti, kad Estijoje geriausi sportininkai išrinktas lauko teniso žaidėjas T. Lėjus (žaidžia už Sov. Sąjungą ir vakarų pasaulyje pristatomas kaip russa), o Latvijoje — jietininkas, Europos meistras Janis Lusis. Įdomiausia, kad Latvijoje, šeštą vietą užėmė ten gyvenantis lietuvis — boksas S. Sturmskis.

Ką gi — visų jų svajonės yra patekti į Tokio olimpiadą, nes pav. A. Varanuskas pa reiškė, kad jis dar nėra buvęs olimpiadoje, R. Tamulis — nori patekti į olimpinę rinktinę, K. Orentas — 1964 m. pasiekti tokias pasekmes, kurios jį nuskraidintų į Japoniją ir t. t. ir t. t.

Tuo tarpu Jonas Bauža, CASK Maskvos karių futbolo komandos vartininkas, atvykęs vestuvėms į Vilnių, su malonumu prisimena Vilniaus Žalgirio komandą, kuri jam praskynė kelią į sotesnį ir geresnį gyvenimą. Šiandien, nors jis „įrašytas“ į raudonosios armijos eiles ir laikomas raudonarmiečiu, tačiau panašiai kaip ir Sov. S-gos ledo rutulininkai — kareivinių nei šautuvo iš tolo nėra matęs: jo pagrindinis ginklas — saugoti futbolą vartus nuo kamuolio — ką jis atlieka labai puikiai, nes Sov. S-gos pirmenybėse, jis 31-oje rungtynėse, įleido tik 21 įvartį. Nenuostabu, kad lietuvis atstovavo visai raudonajai armijai Š. V. V. name, gindamas rusų armijos rinktinės vartus, futbolą pirmenybėse komunistinių armijų! Po šio pasirodymo, Tauragėje gimęs Jonas Bauža, įtrauktas į visos Sov. Sąjungos futbolo rinktinę ir sausio 6 d. išvyko į pietinę Ameriką.

ISEIVIJOS GYVENIMAS

— Toronto LSK Vytis išleido neperiodinį biuletenį „Vytiečių Dienos“ Nr. 2, kuriame duodama plačiai informacinės medžiagos iš klubo gyvenimo. Reikia pažymėti, kad Vytis įžengė į šešioliktus sportinės veiklos metus. Sėkmės torontiečiams!

— Toronto LSK Vytis visuotinis narių susirinkimas yra šaukiamas sausio 19 d. 3 val. p. p. Lietuvių Namuose. — Vidurinių Vakarų sporto apygardos vyrų krepšinio pirmenybės yra rengiamos Čikagoje sausio 18—19 dd.

— Čikagos Marquette parko krepšinio pirmenybėse Korpr Neo Lithuanian įveikė US Guys 102:40, o Lituanica nugalėjo Trojanus 108:64.

IŠ VISUR

— Lenkijos B futbolo rinktinės žaidėjas, grįždamas su komanda iš Italijos, pabėgo iš traukinio vakarų Vokietijoje ir artimiausiu metu, žais už Dortmundą.

— Prieš futbolo rungtynes Nukelta į 6-tą psl.

PETRAS BŪTĖNAS.

K. Donelaitis

DONELAITIS GIMĖ, AUGO, RAŠĖ IR DIRBO NE RUSŲ NESTEROVO KARALYSTĖJE.

2.

Dar reiktų iš Lazdynėlių apylinkės čia paminėti bent Katniavą ir Romuvą. Katniava 3b, bžk., Kat-n-av-a, Katinava (Klv. 38 p.), Kat-in-av-a, vok. Kattenau, kam. *Kat-in-av-, Kattau (Goeppono žml.), kam. Kat-av-, surusinta 1946 m. Zavety „lyg ir kokie (rusams) perskirtieji, testamentuoti“, Rašvės (vok. Rauschwe; Širvintos, Sešupės, kairio — vakarinio įtako) versmėse, augštumėlėse, šilų srityje; ir pietvakariu nuo Pilkalnio mst., 22 km ir vakarus nuo M. ir D. Lietuvos (Kybartų gst.) ribos, žiemvakariu savo Stalupėnų apskr. ir 10 km į šiaurę nuo Lazdynėlių, Katniavos bažnyčioje ir po 1910 metų Dievo žodis buvo skelbiamas lietuviškai (Klv. V p.), o varpų balsai; Prie kalno esu, su dvasėmis kalbui Klv. 86 p.); tas posakis liudija ir istorinės žinios patvirtina čia lietuvių pilkalinį esant ir pilį buvus. Čia buvo istorinė baltų vietovė — jų atsparos gairė prieš Vokiečių teutonų — kryžiuočių ordina. Aname krašte tokių mūsų gynybos gairių nemaža būta: pilių ir pilelių. Svetimųjų istoriografija nuo jų baltiškojo aiškinimo susilaikydavo ir tebesusilaikė, kiek tiek plačiau neišsiplėsdama, o pvz. Sov. Rusija savos praeities tyrinėtojams lietuviams apie tai yra uždraudusi net ir užsiminti. Lietuvių istoriografija laisvajame pasaulyje jau vis plačiau ir drąsiau prabyla apie M. Lietuvos praeitinę gynybą, su kuria kartu buvo ginama ir užstojama ir sen.

Lietuvos valstybė. Ir Kr. Donelaičio Lazdynėliai, Stalupėnai, Tolminkiemis įeina į tos gynybos sistemą bei reikalą.

M. Geappeno žemėlapis Katniavos apylinkė je apžymi istorinės Romuvos vietovę: „?R o m o v e“, o apie Romuvą, jei būtų intereso, žr. K. Būga. Rinkiniai raštai. I. 165—169 p., kur jis Romuvą plačiai, autentiškai, dokumentuotai aprašė ir daug ką išaiškino. Nuo tol daugiau viskas apstingo, kol gal kada nors kas pvz. ir pačios Romuvos bent apylinkę tikrai nustatys.

Badmetis ir mažmetis D. ir M. Lietuvoje siautė 1706-11 metais. Po 3 metų Lazdynėliuose gimė Kr. Donelaitis. Taigi, iš savo tėvų ir kaimynų pasakojimų jis apie tą lietuvių gyventojų stichinę nelaimę, be abejoj, gerai ir plačiai žinojo, lygiai kaip jis buvo jau tiesioginis liudininkas, matęs Vokietijos valdžios ir M. Lietuva kraustymus tūkstančius germanų, kokių zalcburgiečių ir kitokių nebalčių, šiuos paverčiant privilegijuotaisiais, o ūkininkus ir darbininkus lietuvių formaliais vokiškojo junkerio režimo vergais, bet ir šioje naujoje nelaimėje lietuvių bės ir savo gyvenimo būdo neatšizadančiais. Iš dalies tai atspindi ir Kr. Donelaičio M e t ų i d i l i j o s e b e i k i t u o s e j o s m u l k e s n i u o s e k ū r i n i u o s e.

KORĖ.

Kr. Donelaitis 1740 metais Stalupėnuose, 17 km nuo savo Lazdynėlių tėviškės, buvo paskirtas kantoriumi, ir juo čia išbuvo lig 3 metų. Čia gyvendamas jis parašė savo genialųjį kūrinį — idilinę poemą M e t a i, turėdamas 26-29 metus amžiaus. Paskui Tolminkiemyje jis toliau varė ir savo literatūrinį darbą, net kompozitoriavo ir net advokatų gindavo pats savo parapijiečių bylas prieš vokiečių priekabinguosius „šulcus“. Buvo jis ir šiaip jau techninių dalykų prasimanytojas, net pradininkas Lietuvoje: jo darbo termometrai, barometrai, for-

teponas. Bet apie tai yra rašoma ir kiekviename platesniame lietuvių literatūros vadovelyje.

Stalupėnai 1, aps. mst., gst., Stalupėnai su įprastine ir Mažojoje Lietuvoje plačiai vartojama priesaga - e - n -, kaip ir taip pat sudėtinųjų vietovardžių antruoju sandu u p n u o l i e t . u p e 2, lat. u p e, bet pr. a p p e, taigi a p e; 1539-40 m. Stalupėnų; 1542 m. Stalupėn, 1554 m. Stallupenn (Januschen Sch A), 1554 m. Stallupenn (Januschen Sch A), o nuo 1717 metų Stalupoehnen, dabar vok. Stalupoehnen; miestas yra nuo 1722 metų, o bažnyčia statyta čia 1589 metais (Froelich. 28 p.), suhitlerinta 1938 m. Ebenrode „lygus, plokščias kelmynas“, surusinta 1946 m. Nesterov (Anž.; Orsumb. 66 p. 572 nr.), kad tik nebūtų Nestorov, kažkokio rūso iš kažkur, gal ir Kijevo metraštininko vienuolio Nestor apie 1056 — ape 1114 metų vardu; Rašvės (Šrntos, Sešupės, žemupio kairio — vakarinio įtako) augšutpio dešiniame šone prie Stalupė vokiškai Stallupp (Klv. 71 p.), Stallupe (Abr. BS 45), šiaudie išnykusios upelės, prasidėjusios tarp Stalupėnų mst. ir nuo jo tuoj į vakarus Laviškių, Lav-isk-iai, vok. Lawischehmen, kam. Lav-isk (k) + kėm- „Lav-isk + kiem-iai“, kai mo (Klv. 43 p.), Stalupėnų par. (Froelich. 18 p.); nuo liet. stalas 4, pr. stalis, bet lat. galdas.

Miestas tarp Gumbinės ir Eitkunų miestų, 12 km į vakarus nuo M. D. Lietuvos ribos, augštumėlėse, šilų srityje. Bažnyčios varpų balsai: Pilksermėgiai skrandoj lindžiai! (Klv. 87 p.), ir žr. Tolminkiemio aprašyme apie „ialt sermėgus“. Kai Kr. Donelaitis 1740 metais Stalupėnuose apsigyveno, ta lietuviška parapija jau turėjo 151 metus amžiaus, skaitant nuo čia 1589 metų bažnyčios atsiradimo. Stalupėnuose ir po 1910 metų Dievo žodis lietuviškai būdavo skelbiamas (Klv. V p.), o tada ta lie-

tuviška parapija turėjo jau 320 metų. — ligi šiol jai yra net 374 metai. Maždaug šitaip reikia žvelgti ir į Mažosios Lietuvos — Karaliaučiaus srities visų lietuviškų parapijų amžių.

1706-11 metų maras ir Stalupėnų apskritį skaudžiai palietė. Toje apskrityje, ypač arčiau Lietuvos valstybės sienos, Vokietijos valdžia buvo suhitlerinusi mažiausia 17 lietuviškų vietovardžių, arba 9,5% visų apskrities vietovardžių, žinoma, be tų vokiečių vietovardžių, kurie iš ankščiau buvo atsiradę vokiečių baronų dvarams, sudarytiems iš lietuvių gyventojų buvusių ūkių, tuo būdu pačius šeiminkus lietuvius degradavus. Bet Sov. Rusija užplūdusi lietuviškuosius veitovardžius surusino ir visoje M. Lietuvoje — Karaliaučiaus srityje, kdaa pajuto, kad vad. „laisvasis pasaulis“ tėro tik savo skrandos chameloniškai kvailas gelbėtojas.

Stalupėnų apskritis, suprantama, visa įeina į Lietuvos Sūdavo — Jotvos — Dainavos sritį. Aplamai, politikai ir diplomatai, nebekalbant apie įvairius kitus, turėtų pirmiausia dalyką ir reikalą imti etnografiškai ir geopolitiškai, spręsdami apie „valstybių sienas“ Lietuvos valstybės atveju. Noriu pasakyti, kad jokios „sienos“ tarp M. ir D. Lietuvos nėra, nes tai iš tisinis ir geopolitinis lietuvių plotas. Užtat nei čia, nei kur kitur aš „sienos“ įvardo nevartoju, tesakydamas: M. ir D. Lietuvos riba. O kai kas tariasi „sąžiningai“ imas, tai pvz. Kr. Donelaitis jiems ima ir gimsta „Nesterovo karalystėje“, tokiems atsiranda visokių fikcijų, kaip Kaliningradskaja oblast, Mozūrų ežerai ir kanalai, Obostai, Kauno Lietuvos, promyšen-nyje rajony (=bolševikiškai rusofiliški pramoniniai rajonai), krajai - kontrės - kraštai Lietuvo s vardo vietoje. Tai vadinama besmege-nišku pasidavimu visų laikų okupantams.

(Bus daugiau).

KULTŪRINĖ KRONIKA

RAŠYTOJO VINCO KREVĖS PREMIJA MACKUI

už poeziją

Montrealio Lietuvių Akademinio Sambūrio skiriama Vinco Krėvės literatūrinė premija yra paskirta Algimantui Mackui už jo poezijos rinkinį „Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai“.

Vinco Krėvės Literatūrinės premijos Jury Komisija: Alfredas B. Pūsarauškas (Jury Komis. Pirm.), Jonas Adomaitis, Jurgis Jankus, Vytautas A. Jonynas, Henrikas Nagys. Susirinkusi posėdžio 1964 metų sausio mėn. 7 dieną, Montrealyje, ir svarstydamą 1961-1962 metais išleistas knygas, balsų dauguma paskyrė grožinės literatūros premiją poetui Algimantui Mackui už rinkinį „Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai“. Galutiniam balsavimui Algimanto Mackaus knyga gavo pirmą vietą, toliau sekė: L. Suteškos „Nebėra nieko svetimo“; Vl. Šlaito „Be gimto medžio“; J. Švaisto „Žiobriai plaukia“; ir J. Meko „Gėlių kalbėjimas“. V. Janavičiaus knyga „Pakeliui į Atenas“ nebuvo svarstyta, kadangi jury komisijai nebuvo atsiųsta ir jos išgity nebuvo galima.

Premijos įteikimas įvyks 1964 metų sausio mėn. 25 dieną (šeštadienį), Montrealyje, Casa d'Italia salėje, 505 Jean Talon St. East, dalyvaujant pačiam laureatui Algimantui Mackui, soliste Ginei Čapkauskienei, rašytojui Jurgiui Jankui iš Rochesterio, bei kitoms meninėms pajėgoms. Numatoma įvairi, įdomi ir linksmas dalis. Montrealyje šie įvykiai nėra eiliniai, tad visi, jauni ir seni, yra kviečiami gausiai atsilankyti. Visas vakaro pelnas skiriamas Vinco Krėvės Literatūrinei premijai.

A. SUTKUS KALTINTAS „NEPARTISKUMU“

Vilniuje įvykusiame Lietuvos Teatro draugijos valdybos plenumo skustasi Lietuvos teatrų repertuaru, dejuotais, kad į plenumą buvo mažai atsilankę teatrų režisieriai — jie iš viso esą pasyvūs. Ilgai ir painiai kalbėjė akt. A. Sutkus. Jis pareiškė neteisingas mintis, nes sovietinė teatro kritika sutapatina su... buržuazine ir, blogiausia, „pamiršę“, kad meną tenka vertinti pagal partiškumo ir vad. liaudiškumo kriterijus.

— Vilniuje rugsėjo 10 d. mirė muzikologas Vytautas Karpavičius.

JUOZAS KRALIKAUSKAS LAIMEJO „DRAUGO“ KONKURSA

už romaną „Mindaugo
nužudymas“

Sausio 5 d. konkurso komisija Clevelande, pirmininkaujama V. Mariūno, „Draugo“ organizuojamai romano premijai vertinti, Dr. E. ir Antano Razmų 1000 dol. premiją paskyrė Juozui Kralikauskui už romaną „Mindaugo nužudymas“.

Juozas Kralikauskas laimėjo jau antrą „Draugo“ konkursą: pernai už romaną „Titnago ugnis“ ir šiemet už naują romaną „Mindaugo nužudymas“.

J. Kralikauskas, gyvenęs Toronte, dar Lietuvoje buvo išleidęs novelių rinkinį „Sėdyni kalavijai“. Atsikėlęs į Kanadą išleido: „Šviesa lange“, „Urviniai žmonės“ ir „Titnago ugnis“.

J. Kralikauskui premija bus įteikta kovo 22 dieną Čikagoje literatūros vakare.

Sveikiname ir linkime kūrų binės sėkmės.

MOKSLINĖ „AIDŲ“ PREMIJA

paskirta istorikui dr. Zenonui Ivinskui už darbą „Lietuvių tautos istorija“ I dalį, 500 dol. Pirmą „Aidų“ premiją Ivinskis gavo už studiją Merkeli Giedraitis ir jo laikų Lietuvai.

Prof. Z. Ivinskis dabar skaito Lietuvos istorijos kursą Bonnos universitete.

VARGONŲ VIRTUOZAS NOMEIKA,

kaip teko sužinoti, yra paruošęs didelį vargonų koncertą, kuriame daug šių laikų kompozitorių kūrinių. Be ko kita, Zenono Nomeikos naujoje vargonų rečitalio programoje lietuvių kompozitorių, specialiai jam parašyti Vyt. Bacevičiaus ir Jer. Kačinskio kūriniai. Be to garsaus prancūzų kompozitoriaus Messiaeu ir kiti.

DONELAIČIO MINĖJIMAS LIETUVOJE

pradėtas naujaisiais metais. Literatūra ir Menas pirmąjį šių metų numerį paskyrė vien tik Donelaičiui. Ir susidūrė su bolševikiniu „nesuderinimu“, nes Donelaitis buvo... kunigas. Todėl Just. Marcinkevičius vedamajame eilėraštyje sako:

DAILININKĖ ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ SAVO STUDIJOJE AUDZIA MONTREALIO LIETUVIŲ SPAUDOS BALIUI GRAŽIAUSI LIETUVIŠKĄ MOTERIAI — MERGAITEI DRABUŽI. (BALIUS IVYKS VASARIO AŠTUNTĄ DIENĄ).

Faustas Kirša

Naujųjų metų sąvarta lietuvių kultūriniam gyvenimui pasirodė labai nedraugiška — mirė trys stambūs kultūrininkai: V.K. Banaitis, Kl. Jurgelionis ir dabar rašytojas Faustas Kirša.

Faustas Kirša jau užpraėjusiais metais smegenyse turėjo kažką negerą, dėl ko turėjo būti operuojamas. Operacija buvo nesėkminga, nes po jos Kirša buvo paraližuotas. Aukš

— Nujautimas išsipildė — Faustas Kirša sausio 5 dieną Bostono Cerny ligoninėje, iš kurios po operacijos negalėjo pakilti, užbaigė gyvenimą.

Faustas Kirša — tikras Au

kštaitijos sūnus. Gimė 1891 metais Senadvario vienkiemyje, Antalieptės val., Zarasų ap. Ten augdamas mokėsi Antalieptės pr. mokykloje. Vėliau persikėlė į Vilnių, kur il

gokai „švedavo“, besiruošdamas brandos atestatui. Gyvai dalyvavo jaunimo sąjūdyje, at

eidininkų organizacijoje. Domėjosi literatūra ir rašė eilėraščius, todėl Vilniaus jauni

mo tarpe buvo žinomas kaip poetas. Būdamas ateitininku

kuopoje, dalyvavo slaptuose susirinkimuose ir vaidintojų kuopelėje, kuri, režisuojant

Liūdui Girai, pastatė Maiorinio „Jaunąją Lietuvą“ ir kt.

— Taigi: privalome iš savęs kažką išmesti... Ne kažką, bet daug ką.

— Tiesa gi Donelaičiui paskyrė 3-čią šių metų numerį. Mie

želaitis įdėjo „apmastytus“ apie hegzetmetrą, saulę, žemę, žmogų ir darbą.

Nukelta į 5-tą psl.

— Nujautimas išsipildė — Faustas Kirša sausio 5 dieną Bostono Cerny ligoninėje, iš kurios po operacijos negalėjo pakilti, užbaigė gyvenimą.

Faustas Kirša — tikras Au

kštaitijos sūnus. Gimė 1891 metais Senadvario vienkiemyje, Antalieptės val., Zarasų ap. Ten augdamas mokėsi An

talieptės pr. mokykloje. Vėliau persikėlė į Vilnių, kur il

gokai „švedavo“, besiruošdamas brandos atestatui. Gyvai dalyvavo jaunimo sąjūdyje, at

eidininkų organizacijoje. Domėjosi literatūra ir rašė eilėraščius, todėl Vilniaus jauni

mo tarpe buvo žinomas kaip poetas. Būdamas ateitininku

kuopoje, dalyvavo slaptuose susirinkimuose ir vaidintojų kuopelėje, kuri, režisuojant

Liūdui Girai, pastatė Maiorinio „Jaunąją Lietuvą“ ir kt.

— Taigi: privalome iš savęs kažką išmesti... Ne kažką, bet daug ką.

— Tiesa gi Donelaičiui paskyrė 3-čią šių metų numerį. Mie

želaitis įdėjo „apmastytus“ apie hegzetmetrą, saulę, žemę, žmogų ir darbą.

Nukelta į 5-tą psl.

TREJOS DEVMERIOS

VEDA DR. GUMBAS

PROGRESUOJA

Mokytojas: Ar tau pasisekė įrodyti šį trigonometrijos dėsnį?

Mokinys: „Įrodyti“ gal būtų per stiprus terminas, tačiau aš paruošiau dirvą taip, kad sekantiam mokiniui su įrodymu tikrai vargo nebūs.

MODERNŲS ŽAISLAI

Motina (apžiūrėdama žaislą): Ar ne per daug komplikutas šis žaislas mažam vaikui?

Pardavėjas: Tai yra lavinimo žaislas, padarytas specialiai vaikams, kad jie galėtų prisitaikinti prie šių dienų komplikuto pasaulio, ir bet kaip jis tą žaislą besudėtų tai vis tiek bus neteisingai.

Tat jau moksleiviavimo laikai jame ryškino tas darbų kryptis, kuriose vėliau jis ir darbovos.

Vėliau Kirša studijavo filosofiją, meną, literatūrą, buvo mokytoju, žurnalistu, redaktorium, teatralu.

Meno Kūrėjų organizacija, kurios iniciatyva Lietuvai davė Dramą, Operą su Baletu, Tautos teatrą, satyros teatrą „Vilkolakį“, buvo organizacija, kurioje Kiršai teko atsakingas vaidmuo. Ypač Kiršos daug dirbta Vilkolakiui, drauge su Sruoga, Skipičiu, Bičiūnu, Antanu Sutkum, kuris buvo Vilkolakio ir Tautos teatro vedėju. F. Kirša Meno Kūrėjų organizacijoje buvo sekretorius, narys ir pirmininkas.

Kirša daug dirbo spaudoje ir buvo Lietuvos Žurnalistų sąjungos narys. Vairas, Lietuvos Aidas, Sekmoji diena, Baras, Naujoji Romuva, Klaipėdos žinios, tremties spauda, emigracijos spauda, — Kirša visur buvo veiklus.

Bet jo darbų pagrindas buvo poetika. Eilėraščių pradę jo spausdinti 1912 metais „Atėityje“, nors vėliau daugiau artimas. Tautininkų srovei.

Faustas Kirša — konvecionalios kūrybos atstovas, daugiau svajotojas, grožio sužavėtas ir gyvenęs grožiu. Viena tikrai kūriny „Pelenai“, kuris, be ko kita, laikomas vienu stipriausių jo darbų. Kiršą išvedė iš idealiosios grožinės vagos ir savo metu sudarė jo kūryboje kaip ir nelauktai staugmą, nebūdingą Kiršai, atkreipusią visuomenės ir literatūros vertintojų ypatingą dėmesį.

Nukelta į 5-tą psl.

SMALSUMAS

Gyvybės apdraudimo agentas: Ar jūs buvote kada nors turėjęs apendicitą?

Pocientas: Vieną galiu pasakyti, kad aš buvau operuotas, bet ar tai buvo dėl apendicito ar dėl daktaro profesinio smalsumo, to tai nežinau.

DARBAS IR POILSIS

Dievulis pirmiausia sutvėrė pasaulį ir tuomet išsėjos. Vėliau jis sutvėrė žmogų ir išsėjos. Galiausiai sutvėrė moterį ir nuo to laiko dar nekac neturėjo poilsio.

PRAKTIŠKUMAS

Jauna moteriškė praradusi balansą, ėmė ir iškrito iš antro aukšto per langą tiesiai į šiukšlių dėžę. Tuo tarpu pro šalį ėjo indėnas ir pamatęs šiukšlių dėžėje išmestą moterį galvojo sau: „Tie amerikiečiai yra labai netaupūs, ta moteriškė dar gera mažiausiai dešimčiai metų“.

Pasisekimo paslaptis yra slapstini daugeliui žmonių.

Penkios laimės paslaptys: Pinigai. Pinigai. Pinigai. Pinigai.

ŽEMĖ TIKRAI SUKASI

Didysis mokslininkas Nikolaus Kopernikas (1473 — 1543 m.) išgarsėjo savo mokslo veikalu „De revolutionibus orbium coelestium“. Tais laikais tai tikrai buvo revoliucinis veikalas. Kopernikas griovė visą ligi tolei nusistovėjusią mokslo apie mūsų pasaulio sistemą. Savo knygoje jis tvirtais argumentais traukino tūkstantčius metų vyravusią nuomonę, kad Žemė esanti centras ir apie ją sukasi Saulė bei kitos planetos.

Su mokslininko įrodymais niekas nenorėjo sutikti. Kilo dideli ginčai. Vienas jų pasipiktinęs rašė:

„Aš niekuomet nesutiksiu, kad šventoji mūsų Žemė sukstytų aplink Saulę, lyg koks kepsnys ant iešmo. Juk dėl tokio greito sukimosi žmonėms susisuktų galvos. O mes matome, kad taip nėra.“

Į tai Kopernikas jam atsakė:

„Paskutinioji mano oponento baimė, atrodo, nėra visai be pagrindo. Besisukdama Žemė iš tikrųjų kai kuriems žmonėms susuka galvą. Tai aiškiai matyti iš mano priešininkų įrodinėjimų“.

A. BALTRŪNAS

ROMANAS

Tu mane šauki

11.

4.

Kaip sraunus upokšnis, prasigraužęs sau kelią ir nežinąs, kada, kur atsimu? ir pakely sutikta uolą, skynėsi kelią įj meilę. Pauliui tai buvo naujas, niekuomet nepatirtas, nepergyventas jausmas. Jis pats šiltai juto ir stengėsi suvokti, permąstyti paskutiniųjų savačių įvykius. Ir ne vien juos, — Lauritėnui rodėsi, kad visų šių pergyvenimų ištakos prasideda žymiai anksčiau, gal net ankstyvoje jaunystėje.

Pirmoji meilė, užklupusi dar mokyklos suolo, atsidaužė ir jo nedrąsa, užsisklendimą savyje. Tik svajonėse, vaizduotės sukurtose apylostose jis buvo ir drąsus, ir ryžtingas; tuo tarpu gyvenime jautrus širdies belsmas liko neišgyrastas, neišsakytas, vienpusis. Dailės institutas Pauliui atvėrė naują, masinantį ir svaigų polėkių pasaulį. Amžinai pusalkanis, klaurais batais ir tuščia kišene, sotas ir turtingas buvo jis savo nerimastingu veržlumu, tikėjimu ir net nusivylimais. Artimiau su Ele jis susipažino taip pat gana savotiškomis aplinkybėmis. Juodu susitiko nešini etudininiais ant Vilnelės kranto, netoli Bernardinų bažnyčios. Susėdo vejelėje, išsikalbėjo. Studentė iš trečiojo grafikos kurso atkreipė dėmesį į neįdomiai nunešiotas jo kojines ir pasiūlė tuojau jas nusiauti. Rausdamas ir ginčydamasis jis visgi įvykdė jos pageidavimą. Kol Elė skalavo ir džiovino kojines, kol užadė nesuškaičiuojamas skyles kulnų ir pirštų vietose, Paulius sėdėjo ant saulės įkaitinto akmens, įmerkęs basas kojas į šaltą Vilnelės vandenį, ir entuziastingai pasakojo apie svaiginančius ateities planus. Ji buvo kilusi iš kaimo, jos mediniam lagaminėlyje visuomet susirasdavo paltelė lašinių ar džiovintas sūris. Ir už sodietiškas vašes Paulius atsilygindavo sparnuotomis savo svajonėmis. Taip prasidėjo jų meilė — savotiškai rimta, dalykiška, su ryškėjančia perspektyva vedybomis. Paskui — naujagimis, spūstis, nemigo naktys, Pauliaus konfliktas su katedros vadovybe... Lyg rūkas, susikryžiusis vėjams, išsiskleidė jų meilė, užleisdama vietą bendriems interesams, pareigos jausmui, kasdieninei gyvenimo prozai. Tik kai būdavo ypatingai sunku, Lauritėnas intensyviai įjėškodavo

jos paties. Dviuose buvo lengviau pakelti bet kurį negandą.

Taip, tai buvo visiškai nepanašų į jo jausmus Aldonai. Kodėl? Ar kad už pečių nebestovėjo vargas, ar kad iš viso jokie buitiniai rūpesčiai nesaistė jų? Šito net sau negalėjo paaiškinti Lauritėnas. Suprato viena — juos siejo bendros pastangos įžiūrėti gyvenime tik tai, kas neužgožia šviesos ir džiaugsmo. Galėjo jis kurį laiką nematyti jos, nesikalbėti, bet nejauti, nesidalinti grožio pajautimu — negalėjo. Užtekdamo Pauliui stabtelėti parke ties dailiai naujausių beržų salele ar tilto atspindžių jūros veidrodyje, ir staiga jis pasigalėdavo, kad greta nėra Aldonos. Viskas, kas buvo aplinkui šviesu ir gera, savo pilną vertę įgaudavo tik priklausydami abiem.

Drauge jie pietavo, drauge praleisdavo vakarus ir — nors abu gerai žinojo, kad artėja paskutinės atostogų dienos, — vengė kalbėti apie tai. Atostogos baigėsi, ir visas išsispręs savaime. Tai turi būti, taip bus.

Penktadienio rytą, kai jis skutosi, į duris nelauktai pasibeldė Aldona.

— Štai, — ištiesė ji telegramą.

Sveikata pablogėjo (tšk) Turėjau du priepuolius (tšk)

Jei gali (kbl) skubiai parvažiuok — Augustinas

Paulius tik iš keleto šykščių Aldonos užuominų žinojo, kad Augustinas Karuza yra dailininkas — restauratorius, dirba muziejaus dirbtuvėse, kad penkiolika metų už ją vyresnis, o ištekojo už jo Aldona prieš ketvertą. Kaip ir kodėl — apie tai juodu niekad nesikalbėjo.

— Kas jam? — pasiteiravo Lauritėnas.

— Radikulitas.

— Važiuos?

— O ką kita lieka daryti?

Tai buvo tiesa. Tačiau nuo vienos minties, kad štai Aldona išvažiuos ir kad liks dar keturios tuščios, niekam nereikalingos dienos, Pauliui darėsi apmaudu. Artimų draugų Pauliui kurorte nebuvo: Perminkio kambaryje dabar gyveno leningradietis pensininkas, ir visi pokalbiai su juo ribojosi pasisveikinimais, ir oro vrognozėmis.

Akimirkai jis prisiminė savo darbo kambarį, Projektavimo institutą, posėdžius. Tarsi šalto vandens srovė perbėgo nu garą, suvirpindama Lauritėną.

— Gerai, — ištarė jis. — Aš irgi važiuoju.

Aldonai tai buvo netikėtas sprendimas.

— Tu? — pakilo iš nuostabos jos antakiai.

— Taip. Argi tas varžys tave?

— Ne. Bet juk tau dar liko net keturios dienos!

Paulius numojo ranka.

— Svarbu apsirūpinti bilietais.

Vakare jie drauge pavakarieniavo, išgėrė šampano, šoko. Apie tai, kad ryt laukia kelionė, o su ja baigiasi ir visa draugystė, ilgai nė vienas neužsiminė. Nors galvojo abu. Ir tik kai juodu vėl atsidūrė gatvėje, Aldona pasilūžė:

— Pauliau, nueikim paskutinį kartą prie jūros. Neilgam. Keliolikai minučių.

Juodu nužingsniavo iki pat tilto pabaigos ir sustojo. Jūra buvo rami, tik po ažuoliniais tilto poliais vos girdimai plūskeno nematomos bangėlės.

— Štai ir viskas, — po kurio laiko ištare Aldona. — Vėl namai, darbas, kasdieniniai rūpesčiai. Susitiksime gatvėje: labas ir sudiev... Na, gal kada, žvilgtelėjęs į afišą, dar prisiminsi. Per premjerą užsuksi į teatrą. Plekštelsi delnais keletą kartų...

— Aplodismentai — ne išmalda.

— Taip, tai tiesa, — pagalvojęs tarė ji. — Ir gintaro pilies tu man nepastatei...

— Jei būtų galima surinti tiek gintaro!

Ji lyg nenugirdusi kalbėjo toliau:

— ...su persišviečiančiomis kolonomis, mozaika...

— Jūra šykšti gintarų, — teisindamasis pakartojo Lauritėnas.

Aldona papurtė galvą.

— Ne, jūra čia nekalta.

— O kas kaltas?

Ji pagalvojo ir, staiga prigludusi prie Pauliaus peties, trūkčiojančių balsu ištare:

— Nikas... Ir po kurio laiko: — Eime. Ryt kelionė, anksti keltis reikėn.

Tebestovėjo abu. Staiga Aldona dar labiau nulenke galvą. Lauritėnui pasirodė, kad ji verkia.

— Aldona, kas tau? — jis delnais suėmė jos skruostus. Mėnulio nebuvo. Vidas skendėjo šešėliuose. Tik šykštūs žvaigždžių atspindžiai dviem krisleliais vogčia sužvilgėjo jos paakiuose.

— Eime, — vėl pasakė ji ir, nepaleisdama Pauliaus rankos, pirmoji pajudėjo iš vietos.

Bus daugiau.

KULTURINĖ KRONIKA...

Atkelta iš 4-ro psl.

BR. UNTULIUI
80 METŲ AMŽIAUS

Praėjusių metų gruodžio m. viduryje žinomam pedagogui Broniui Untuliui sukako 80 m. amž. aus. Gimęs Teišių apskr., Rumšaičių km. Br. Untulis di džiausia savo gyvenimo, pedagoginės veiklos dalį paskyrė letuviško jaunimo Vilniuje auklėjimui. Nuo 1918 m. ligi 1940 m. Untulis Pirmojoje Vilniaus Liet. (vėliau — Vytauto D.) Gimnazijoje Vilniuje dėstė istoriją ir lotynų kalbą. Jis išauklėjo šimtus jaunuolių, tad jis šiandien šį šiltai prisiminamas. Bolševikmečiu Br. Untulis dirbo Mokslų akademijoje, pokario metais — unversitete ir pastaruosius keliolika metų yra pensininku.

DONELAIČIO „METŲ“
VERTIMAI

išleisti daugeliu kalbų. Pirmiausia jie pasirodė vokiškai, po to angliškai. Dabar jau yra išleista daugeliu kalbų. Vertimai rūpinosi žymūs poetai, M.ckevičius, Gorkis, Balmonas, Rainis ir daugybė kitų. Rusiškai išvertė Brodskis.

FAUSTAS KIRŠA

Atkelta iš 4-to puslapio.

mesį. „Pelenų“ satyra, gana aštri ir kritinga, jo kūryboje, kuri pasižymi grožiniu aspektu, sudaro lyg ir savotišką oazę.

Kiršos kūrybos yra išleista daug atskirais leidiniais: ir originalios kūrybos ir vertimų.

Kiršos kūrybai įtakos darė jo gyvenimo būdas: Faustas Kirša beveik visą gyvenimą gyveno iš plunksnos, pastovioje kokioje nors tarnyboje neišsilaikydavo, todėl jo dirbtai įvairiausių spaudos darbų: jis rašė laikraščiams, žurnalams, vertė leidykloms, teatrui vertė veikalus, talkino įtaigoms ir tt. Todėl jo darbų bagažas labai margas ir įvairus.

Tremtyje ir emigracijoje jis taip pat buvo veiklus iki pat savo ligos. Ir gaila vyro, kuris daug dirbo kultūros labui, lietuviškos kultūros labui. O rašančiam gaila ir jaunystės draugo, su kuriuo Vilniaus bokštų, Gedimino kalno, Vingio pušynų pavėsyje tekė jo dienos pilnos gražiausių prisikėliančių Lietuvai vilčių... J. K.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVĖJASAUKŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS
ANGLIŠKOS IR ITALIŠKOS MEDŽIAGOS

Kostiumų kainos (su vienu kelnėm) \$65, \$75, \$85 ir \$95.

Atskiros kelnės nuo \$15 iki \$25.

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI

visų rūšių pačių klientų supirktų daiktų ir per Angliją ir Daniją pagal esamus pavyzdžius, visi apdrausti, per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI, IR KITI ĮVAIRŲS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

J. Skučas, Prez. RA 2-6152 6966—44 Ave. Ramt. Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse. Už indėlius mokame 8% dividendą.

SAULT ST. MARIE, ONTARIO

DAUG VILČIŲ 1964-TIESIEMS.

Laukėme Kalėdų, Naujųjų Metų ir, štai, jau sparčiai žengiame į 1964-tuosius metus.

Mūsų maža kolonija, kaip taisyklė, jokių ap. valdybos ar ganizuojamų šioms šventėms pobūvių neturi, tačiau privačiai ir nemažomis grupelėmis susirenkame. Jokių ypatingų ar sensacingų naujienų neturime.

Turime šaltoką ir su rekordiniu sniegu kiekį žiema. Tik laike gruodžio mėn. mūsų mieste iškritusio sniego net 43½ colio ir per visą mėnesį nesnigo tik 2 dienas. Turėjome ir nemažų šalčių, tačiau visų paguodai vietinė oro spėjimo įstaiga pranašauja sekančiais 30 dienų švelnoka, be didelių šalčių ir su mažu kritulių kiekiu orą.

Kaip ir kiekvienais metais šiuo laikotarpiu, taip ir šiame, ir, turbūt, neužilgo, turėsime apylinkės b-nės valdybos rinkimus. Naują valdybą pas mus kai kada ne iš karto pavyksta išrinkti.

Jeigu išbadėjęs ruskelis rašytojas rašo, kad žmonės ne vien duona gyvena, jei vietna miestas vienuolis net save gyvą susidegina už idėjas, tai ir mūsų viskuo perteikė žmonės turėtų prisiminti, kad ir mūsų kasdieninis gyvenimas be trupučio pasiaukojimo yra vi-

lektavimą. Leidykla jau išleido kelias lietuvių išverstas angliskas knygas. Numatomas Krėvės raštų vertimų leidimas.

● Mirė prof. inž. Juozas Gabrys, buvęs Lietuvos kelių v-bos direktorius ir VD universiteto profesorius.

● Rannitas Aleksis pakviestas eilės JAV universitetų skaityti apie Donelaitį paskaitų: Princeton, Indianos, Kalifornijos universitetuose.

● Lituanistikos Instituto vedėju išrinktas dr. Jonas Puzinas, bet atsisakė, tat Instituto vedėju liko pirmasis kandidatas dr. J. Baly, tautosakininkas. Ligšiol vedėju buvo dr. Jonikas, bet jis pasitraukė.

● Kezio Alg. foto nuotraukų paroda ivyko Čikagoje.

sai nevertingas. Mūsų kolonijoje yra nemaža tinkamų bei sugebančių bendruomeninių darbų dirbti žmonių, bet kai kuriuos iš jų neįprašys ir neprikalbėsi.

Gi šiais — 1964-taisiais metais turime išrinkti ypatingai energingą ir pilną naujų idėjų valdžią. Šie metai yra neeiliniai — Kristijono Donelaičio metai. Paminėjimui 100 metų spaudos uždraudimo Lietuvoje reikėtų pravesti lietuviškų knygų platinimo vaju. Neturi me mūsų kolonijoje nei „milio ninio“ lietuvių fondo atstovo, o juk esame net labai turtinga kolonija.

Jau keli metai pas mus nebeveikia šeštadienio mokykla.

Dar daug ką galima būtų sugalvoti ir atrasti, tik reikia daugiau gerų norų, geros valios ir šiek tiek neapmokamo darbo šiais neeiliniais Kristijono Donelaičio metais.

Korespondentas.

ARTISTINIS CENTRAS

Ottawoje bus pastatytas Kanados federacijos šimtmečiui pažymėti. Jame bus 2,300 vietų salė didžioji ir dvi salės po 1,100 vietų. Šiame centre, sakoma min. pirm. Pearson, bus ruošiami didžiuliai renginiai, kurie bus pasaulinio masto.

● Dr. A. Trimakas Detroito turėjo ilgesnį pasitarimą su J. A. V. Lietuvių Studentų s-gos centro v-ba jaunimo dalyvavimo Lietuvos laisvinimo darbe klausimais.

● Senatorius Lausche ir kongresmanas Murphy savo sveikinimus VLIKui išrašė į Congressional Record.

Elta.

PAJIEŠKOJIMAI

— Jieskau Elviros Simanavičiūtės — pagal vyrą Žigulienę. Prašau atsilipti, arba ją žinantieji, arba ji pati, gyvenanti Anglijoje nuo 1947 metų. Rašyti: Stefanija Žemaitienė, 2110 Wurtele St., Montreal 24, Canada.

SIUNTINIAI LIETUVON

per

Kaufman's Woollens & Textiles

3997 St. Lawrence Blvd. Montreal, P. Q. Tel. VI 2-5319.

Iš čia pasiūsite siuntinius savo artimiesiems

garantuotai skubiausiai ir

urmo kainomis

(30—40% žemiau rinkos kainų)

IMPORTUOJAME IŠ ANGLIJOS

geriausias angliskas vilnones medžiagas vyriškiems ir

moteriškiems kostiumams ir euknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą viln., kašmiro ir šilk. skarelų.

Ateikite ir išitikinsite, kad čia perkant sutaupysite.

PRIMAME UŽSAKYMUS

vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.

SAVININKAS CH. KAUFMANAS

Lietuvos pilietis. Buvęs audinių fabriko Litex Kaune vedėjas. Laisvai kalba lietuviškai.

Sun Life Assurance Company

of Canada

MALONIAI PRANEŠA, KAD

Albertas Kinderis

ALBERT KENDARIS

YRA JŪSŲ DRAUDIMO ATSTOVAS.

Jis gavo specialų apmokymą ir yra pasirengęs tvarkyti visus jūsų gyvybės draudimo reikalus. Jo pataravimai bei patarimai yra suteikiami be jokio išpareigojimo ir nemokamai.

Pasimatymui molonėkite skambinti:

Darbe: 866 - 6411

Namuose: 484 - 8360

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 366-0500

namų 366-4203

WINNIPEG, Man.

KLB APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

1963 m. gruodžio 22 d. (sekmadienį), tuojau po pamaldų, KLB-nės Winnipeg Apyl. V-ba sušaukė visuotinį narių metinį susirinkimą, kurį atidarė v-bos p-kas akr. J. Mauskas. Dienos pirm. išrinktas Ev. Federas, o sekr. p. Kriščiūnienė.

Lietuvių parapijos kleb. kun. J. Bertašius papasakojo savo išspūdžius iš savo kelionės bei lankymosi Romoje, atstovybė prie Vatikano, lietuvišką radio valandėlę, kunigų seminariją.

Po to, perėitų metų susirinkimo protokolą perskaitė St. Ramančiauskas, o J. Malinauskas davė trumpą B-nės veiklos apžvalgą už 1963 metus.

Toliau sekė atskiri v-bos narių pranešimai. Apie Baltų F-cijos Winnipeg skyr. veiklą kalbėjo T. Lukas. Jis pranešė, kad Wpg., Baltų F-cijos skyrius šiais metais lietuvių šeštadienei mokyklai paskyrė 25 dol. Paskutinis Baisiojo Birželio minėjimas atnešęs 150 dol. nuostolio. Į minėjimą iš visų trijų tautybių, labai mažai teatsilankė. Baltų F-cija banke dar turinti 350 dol. 1964 m. sausio 18 d. nutarta surengti banketas ir tam jau salė išnuomota.

Izd. V. Rutkauskas pranešė, kad B-nės kasoje likutis iš 1962 m. 78.92 ct., o 1963 m. gauta pajamų 42.80 ct. Viso kasoje: 121.72 dol. Padaryta išlaidų 22 dol. ir 1963 metams lieka kasoje 99.72 dol.

Apie Tautos Fondą informavo igal. J. Demereckas. Jis pranešė, kad 1964 m. lieka ne išparduotų pasų ir ženklų sumai 198 dol.

Šalpos F-do atst., tas pats J. Demereckas, pranešė, kad 1964 metams kasoje yra 32.41 dol.

Apie Winnipeg Vasario 16-tos gimnazijos būrelį Nr. 127 informavo jo vadovas T. Lukas. Jis pranešė, kad 1962 m. būrelis surinko pinigų: 180 dol., o išlaidų 175 dol. 1964 m. lieka: 4.67 dol.

Apie 1962-jų metų pranešimą duodamas todėl, kad 1962 metais revizijos k-jai tikrinant, pinigai dar nebuvę pasiųsti gimnazijai.

1963 m. iš būrelio 13-kos narių I-mam pusmečiui surinkta 78 dol., o II-ram pusmečiui iš 5-kių narių jau surinkta 30 dol. Viso jau surinkta 108 dol., tačiau II-ram pusmečiui pinigai dar renkami. Surinkti pinigai yra pas būrelio atstovą Tada Luką. Pinigai greitai laiku bus persiųsti 16-tos Vasario gimnazijai.

sario gimnazijai.

Revizijos K-jos aktą 1963 m. perskaito Vincas Januška. Akte įrašyta pastaba, kad už 1961 m. Gimnazijai pasiųstų pinigų nerasta iš jos oficialaus pakvitavimo, nors iš banko pa kvitavimas apie pinigų pasiuntimą ir randasi pas būrelio vadovą, bet nėra aišku ar pinigai tikrai yra pasiekę 16-tos Vasario Gimnaziją.

Nors 1962 metų revizijos k-jai ir siūlė šį reikalą išsiaiškinti, tačiau padėtis tebėra ta pati.

1963 metų revizijos k-jai siūlo šį reikalą galutinai išsiaiškinti ir gauti oficialų pakvitavimą iš 16-tos Vasario gimnazijos.

Pagal tolimesnį dienotvarkės punktą einama prie 1964 metams v-bos rinkimų. Daugelis pasiūlo pasilikti senąjį v-bai, ką sus-mas vienbalsiai ir priima. Tuo būdu 1964 metams pasilieka senoji v-ba: p-kas J. Malinauskas, sekr. M. Žaraskas, izd. V. Rutkauskas, kultūros bei parengimų reikalams Hilda Barkauskaitė, Tautos bei Šalpos Fondų J. Demereckas ir 16-tos Vasario Gimnazijos būrelio vadovu T. Lukas. Kandidatais lieka: Ant. Kvietinskis ir V. Dielininkaitis. Revizijos k-jai: Vera Zavadskienė, Vincas Januška ir K. Strikaitis.

Dienos p-kas Ev. Federas iškelia klausimą, ar bus tikslu palikti tą pačią v-bą, kadangi neperdaugiausia esą susirinkę, todėl v-ba pati nesijausianti kad pilnai atstovauja Winnipeg lietuvių masę. Kadangi kitais metais dar mažiau tesusirinkdavo, tad nebėra vilties, kad ir toliau daugiau nebesusirinktų, todėl susirinkimas vienbalsiai patvirtino senąją v-bą ir sekančių metų terminui.

Klausimuose ir sumanymuose J. Malinauskas iškėlė klausimą, ar beapsimoka daryti tiek daug minėjimų, kaip tai kariuomenės šventės ir kt., nes mažai besusirenka žmonių. J. Demereckas pareiškia, kad ir vienas lietuvis beliks ir tai darysime minėjimus, o kada nebus nė vieno, tada jau nebe reiks ir minėjimų. Vncas Januška irgi tam pritarė, todėl šis reikalas pasiliko valdybos nuožiūrai. K. Str.

— Vilniaus universitete įteigta ateistų taryba gruodžio 1—8 dd. universitete buvo surengtas ateizmo savaitė. Suorganizuotas susitikimas su J. Ragausku

J. Gražys

KAILIŲ SIUVĖJAS.

SIUVU, PARDUODU.

Taisau ir Remodeluoju.

6396 Bannantyne, Verdun.

Tel.: dienomis AV 8-2352.

PO 6 val. PO 7-6183.

Įvairūs

DRAUDIMAI

Vacys Žižys

Ištaigos VI 2-1427.

Namų 366 - 9094

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117—6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI-LAMY, INC

DO 6-6941

7682 Champlain Blvd.

LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

VLIKO NARIŲ PAREIŠKIMAI

Atkelta iš 3-čio psl.

Lietuva susirūš tamprais ryšiais su Pabaltijo ir Skandina vijos valstybėmis.

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS DELEGATŲ UŽSIENYJE DARBAS IR SOCIALINĖ GLOBA

Ne žmogus valstybei, o valstybė žmogui. Žmogui — piliečiui valstybėje turi būti garantuotas saugumas ir tiek laisvės savarankiškai veikti, kad ši laisvė nekliudytų kitiems piliečiams savo gyvenimą laisvai tvarkyti.

Kad valstybė būtų pajėgi tautai savo piliečiams teikti bei garantuoti, pati valstybė turi būti laisva ir nepriklausoma. Lietuvos Socialdemokratų Partija pirmoji jau 1896 metų gegužio 1 dieną įrašė į savo veiklos programą ir paskelbė nepriklausomos, demokratinės Lietuvos reikalavimą ir dėl to kovojo, kol Lietuva atgavo nepriklausomybę.

Nepalyginamai žiauresniam už buvusius Rusijos carus aziatiškai kruvinajam bolševikiškam okupantui užgrobus Lietuvą, Socialdemokratų Partija užsienyje kovojo, kovoja ir kovos, kad Lietuva atgautų laisvę, kad būtų nepriklausoma ir demokratinė respublika.

Lietuvos darbo žmogus yra didžiausias ir labiausiai brangintinas lietuvių tautos turtas. Dėl to darbo žmogaus ugdomas, jo švietimas ir paruošimas darbui, jo sveikatos saugojimas darbo procese, jo materialinių ir dvasinių reikalų tenkinimas yra būtinos sąlygos darbingumui kelti. Jo apmūnimas ligos, nedarbo metu, nelaimės darbe ištikus ir senatvėje yra ne tik žmoniškumo reikalas, bet ir tautos ūkio interesas.

Lietuvos Socialdemokratų Partija, didžiai vertindama bei gerbdama darbo žmogų, laikydama jį tautos ateities laimėjimų vyriausiuoju veiksmu, iš valstybės ir visuomenės reikalauja:

a) Kiekvienam pajėgiam dirbti tinkamo darbo; jei žmogus ne dėl savo kaltės negali darbo gauti, jam turi būti mokamas nedarbo draudimas, pakankamas su šeima gyventi; b) reikalaus tokio darbo atlyginimo, kad jo pilnai pakaktų dirbančiajam ir jo šeimai; kylant ūkiui ir augant tautos turui, atlyginimai turi būti atitinkamai keltami, kad dirbančiųjų materialinė padėtis ir kultūrinis gyvenimas gerėtų; turi būti pašalinami nepateisinti fizinio ir neįgalinio darbo atlyginimo skirtumai;

c) dirbančiųjų darbo sąlygos turi būti įstatymais sunormuotos, nustatant darbo laiką, higieniškas darbo sąlygas bei darbo apsaugą, leistiną

dirbančiųjų amžių, vyrams ir moterims darbo paskirstymą; vienodas vyrų ir moterų darbas turi būti vienodai atlyginamas;

d) dirbantieji naudojami įstatymo nustatyto ilgio kasmetinėmis apmokamomis atostogomis;

e) valstybė, savivaldybės, atskiros įmonės bei įstaigos aprūpina dirbančiuosius gyvenamaisiais butais arba sudaro sąlygas, kad per tinkamą finansuojamą kooperatinę ar individualinę statybą patys dirbantieji apsirūpintų butais ar nuosavybės namais; ypatingai žemės ūkyje dirbantiems turi būti sudarytos sąlygos apsirūpinti savais namais savuose sklypuose;

f) ateities žemės ūkis Lietuvoje turės remtis darbo ūkiu, dirbančiu su savo šeimos nariais savo privatinėje nuosavybėje; bolševikų baudžiavinė, buožinė badmirių vergų kolchozinė žemės ūkio sistema turės būti likviduota;

g) visų profesijų darbininkams ir tarnautojams turi būti įstatymo užtikrinta teisė laisvai veikti — organizuoti profesines sąjungas ne bolševikiškos buožės bei dirbančiųjų varovės pareigoms, bet įstatymo garantuota teisė profesinių sąjungų atstovams dalyvauti įmonių ir tautos ūkio vadovaujančiuose organuose;

h) profesinės sąjungos veikia bei tvarkosi nepriklausomai, demokratiniais pagrindais su iniciatyvos teise krašto ūkyje;

i) darbininkams turi būti užtikrinta kolektyvinių sutarčių ir streikų teisė.

Lietuvos Socialdemokratų Partijos idealas yra tai, kad kiekvienas Lietuvos pilietis, kurį darba jis bedirbtų, būtų aprūpintas pagalba visais ypatingos globos reikalingais atvejais nuo kūdikio iki gyvos galvos. Tokiam idealui būtinas sąlygas galės sudaryti tik tai augsta gerovės laipsnį pasiekusi tauta. Lietuva, nusi kračius žiauraus okupanto, turės nugalėti didelius ūkinius sunkumus, dėl to bus teisinga, jei socialinė globa pirmomis eilėmis bus teikiama tiems visuomenės nariams, kurių materialinė būklė bus vargingiau sia.

Ypatingai svarbiu uždaviniu Lietuvos Socialdemokratų Partija leido sveikatos bei gydomo reikalų tvarkymą atsikursimos Lietuvos kaime, vykstant čia visuotinį draudimą ligos ir nelaimingų atsitikimų atvejais. Socialinis draudimas turi būti visuotinis, pilnas; jo valdomieji organai turi būti demokratiškai sudaromi, dalyvaujant patiems draudžiamiesiems.

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSET

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,

Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-950

Res. BE 3-0978

A. E. Mc KAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 Northern Ontario Bldg.

330 Bay Street.

TAUPLYK IR SKOLINKIS TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

„PARAMA“

Būstinė: LIETUVIŲ NAMAI

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723
Už depozitus „Parama“ moka 4½% vieton 4¼% ir už asmenines paskolas „Parama“ ima 7% vieton 7½%.

Už paskolas ir — morgičius — 6½%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$ 2,000.00.

„Paramos“ nariais gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenantis Kanadoje.

Kasos valandos:

dienes metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną,

išskyrus sekmadienius;

šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val.,

o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min.

tik tiek pirmadieniais ir penktadieniais.

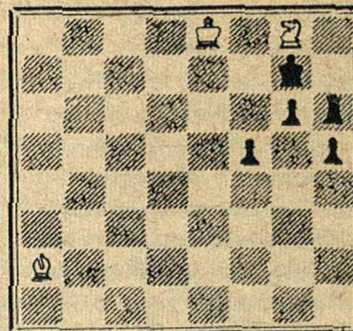
ŠACHMATAI

VEDA IGNAS ŽALYS.

VISIEMS ŠIO SKYRIAUS SKAITYTOJAMS
LINKIME LAIMINGŲ 1964 NAUJŲJŲ METŲ

ŠACHMATŲ ŽINIOS

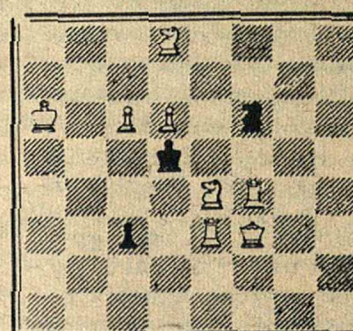
Problema Nr. 46

a b c d e f g h

Matas per du ėjimus

Problema Nr. 47

a b c d e f g h

Matas per du ėjimus

Sprendimas Problem Nr. 45

1 Rf6! gf 2 Kf7 f5

3 Kf8 f4 4 Žf7X

FILMO MENAS

BROLIŲ MEKŲ FILMAS MONTREALYJE

Aleliuja kalnams — Hallilulah Hills

Kino teatre Elysee visą savaitę ejo filmas, spaudoje reklamuojamas angliškai Hallilulah Hills. Filmas yra laimėjęs premiją, apkeliavęs Europą ir spaudos gerai įvertintas.

miesiems.

Kokią padėtį rasime išlaisvintoj Lietuvoj, sunku būtų dabar numatyti. Bet mes grįšime su tokiu pat pasiryžimu ginti darbo žmonių reikalus kokių vadovavomės per visą virš 60 metų Lietuvos Socialdemokratų Partijos veiklos laikotarpį. Grįšime su nesuklastotu socializmo idealu, nes šini žinios apie socializmo laimėjimus Vakaruose, neapleidami Vakarų parama. Mūsų laimėjimai priklausys nuo mūsų pačių pasiryžimo, išvėrimės ir sugebėjimų vėl laimėti mūsų siekimams Lietuvos darbo žmones ir kartu su jais kovoti dėl jų idealų įgyvendinimo atsikūrusioje Lietuvoje. Bus daugiau.

Apie šį filmą teigiamai rašė ir okupacinė Lietuvos spauda, tikrai negirdėti, kad jis į Lietuvą būtų įsileistas. Mat, viena, kad patys lietuviai, gal ir ne bolševikai, rašo, o visai kas kita, ką Lietuvos ponas, valdytojas leidžia ar neleidžia, nes viskas priklauso nuo okupanto valios — nori leisti, nenori neleidžia.

Tokį filmą įdomu pažūrėti, bet tame seanse, kuriame teko atsilankyti, tebuvo tik trys lietuviai. O filmas, nors ir dipukų pagamintas, vertas dėmesio.

Šis vienas faktas, kad žmonės be kapitalo pagamino ilgametražinį filmą, menišką, originalų ir gana savaimingą, — atkreipė ypatingą kino žinovų dėmesį. Štai, sako, ir be didelių pinigų, tikrai jau be milijonų, kurie išleisti Kleopatrai, vis dėlto filmas įdomus ir, palyginus su Kleopatros išlaidomis šio filmo išlaidas, jis pa lyginamai yra net didesnis filmo autorių laimėjimas.

Phil Nimmons, vienas geriausių džazo muzikos muzikantų, meno bakalauratas, baigė medicinos mokslus ir tapo gydytoju, bet muzikos neatsisako.

SUDBURY, ONTARIO

SUDBURIO L. B. VALDYBA SKELBIA

1964 m. sausio mėn. 18—19 d. naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimus. Juos vykdys rinkiminė komisija slapto balsavimu. Bus atspausdinti kandidatų balsavimo lapeliai ir balsuojama už 5 asmenis į L. B. valdybą, 3 asmenis į kontrolės komisiją.

Rinkiminę komisiją sudaro: I. Marija Venskevičienė, 2. Augustinas Jasiūnas, 3. Juozas Bataitis.

Valdybos ir kontrolės komisijos slapti balsavimai įvyks 1964 m. sausio 18 d., šeštadienį.

Filmas padarytas meistriškai, žiūrint iš techninės pusės. Fotografavimas tiesiog puikus, kartais net su žymiais techniniais laimėjimais.

Norėtusi aiškesnio turinio, kad žiurovas neturėtų suklikt galvos: „Kaip gi čia yra?“ Tiesa, yra ir tokių filmų, kur viskas ant to ir statoma: „Kaip gi čia bus?“ Bet tai jau ne šio pobūdžio filmas.

Adolfo Meko (taip reklamos įrašyta) filmas, sakant laiko terminu, — modernus. Dalinai jis tapybiškas ir modernia: čia brūkšnis, ten tepsnys, o ten vėl sužibta šviesos pluoštas. . . Įvairu, gyva. Kinta, „kaip kaleidoskope“. Gal net per daug greit kinta, kad kartais susivokti sunku. Tada ir norisi, kad gal geriau nebūtų to jau pernelyg „amerikonizmo“ tempo.

Priešus prie šio termino, vėta suminėti, kad Mekai, no rėdami būti originalūs, vis dėlto „amerikonizmui“ atidavė nemažą duoklę ir tuo, rašančiojo nuomone, daliniai fil mą nuvertino. Ypač, kad visa tai jau ne Brolių Mekų (taip geriau ir skamba, kaip ir Brolių Grimų...), tai jau pasisa vinta iš daugybės amerikoniškų filmų vartojamieji triukai: valgant — ryti be saiko, būtinais tortu užlipinti akis ir pan. Kąžkaip gaila buvo šitų nevykusių momentų, nes filmas, esmėje, linksmas, tyras, ypač kalnuose, kurių grožiumi tikrai galima giedoti Aleliuja.

Na, neišvengtas amerikoniškas, kaip tūlas saviniamis ne sava. Mekus nuvedė ir į dar didesnį neoriginalumą, kuris tai vienur, tai kitur ir prasikala, kaip juoda žemė per baltą sniegą, ir tuo filmą užbaigia, nei iš šio, nei iš to atsiradusiais kalniais ir nei iš šio, nei iš to paleistais šūvais. . . Ir rezultatas toks, kad galų gale gaila darosi ir filmuotojų ir filmo. O juk filmo autoriai ir gamintojai turi puikių sugebėjimų ir tikrai gražiai moka dirbti. Daugybė žavėtinų momentų filmą daro labai patraukli, simpatinga. atvangų, kad, rodos, žiūri ir norisi žiūrėti. . .

Sėkmės Broliams Mekams, bet ir didesnės savikritikos!.. J. K.

ni, pp. Venskevičių namuose, 94 Douglas St., nuo 10 val. ry to ligi 3 val. pp. Sekančią dieną, sausio 19, sekmadienį, Christ the King bažnyčios ma žoje salėje, tuoj po lietuviškų pamaldų įvyksta visuotinis lietuvių b-nės narių susirinkimas. Balsavimas bus tęsiamas laike susirinkimo, susirinkimui baigiantis rinkiminė komisija paskelbs balsavimo rezultatus.

Kandidatų sąrašai baigiami sudaryti, bet jei atsirastų dar norinčių kandidatuoti į valdybą, ar kontrolės komisiją, prašome kreiptis ligi sausio 17 d. pas L. B. V. sekretorių Joną Remeikį.

Visi Sudburio ir apylinkės lietuviai kviečiami skatlingai dalyvauti balsavimuose, visuo tiniam narių susirinkime, atlikti savo lietuvišką pareigą sprendžiant mūsų pačių svarbius reikalus, kurių šiuo metu susidarė ypatingai daug.

Sudburio L. B. Valdyba.

L. B. VALDYBOS SUDAROS

TAS NAUJŲJŲ METŲ

sutikimas praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyvių buvo apie 100. Ypatingai gera vakarienė, muzika ir kitos įvairybės, šeimyniška nuotaika links lietuviško gyvenimo prisiminimuose. Svečių dalyvavo iš North Bay ir kitų vietovių. Gražiam pobūvio pasisekimui savo darbu padėjo ir talkininkavo: Juozas Bataitis, Stasys Krivickas, p. Mazaitienė, Agota Pranskūnienė, Lucija Grėškonienė, Marija Kriaučeliūnė ir keletas iš jaunimo. Loterijoje fantus laimėjo: Klemas Žukauskas, Juozas Valančius ir p. Lukšienė.

LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVŲ „PARAMA“

savo narius pasveikino Naujųjų metų proga ir išsiuntinėjo gražų lietuvišką kalendorių, kartu pranešė, kad nuo 1964 m. sausio mėn. 1 d. padidinti procentai už depozitus nuo 4¼% iki 4½% ir sumažinti procentai už asmeniškas paskolas nuo 7½% ligi 7% mokami nuo balanso.

UŽ PARENGIMĄ

PABALTIO TAUTŲ

POBŪVIO

ir išpildymą gražios meninės

Nukelta į 7-tą psl.

SPORTAS. . .

Atkelta iš 3-čio psl.

Romoje, Turkijos žaidėjai i tribūnas metė saldinius. Kadangi žaidimą stebėjo tik tūkstantis žiūrovų, daug saldinių taip liko ant tuščių suolų.

— Įvairiai spėjamas olimpinis ledo rutulio meistris: vieni pasisako už rusus, kiti už švedus ir čekus. Šio sk. vedė jo manymu, meistro vardą Innsbruke turėtų iškovoti Kanada. K. B.

LIETUVIAI ATIDARĖ NAUJĄ AUTOMOBILIŲ

ATSTOVYBĘ

R. R. 3, Bolton, Ont. Tel. Bolton 857-1030

Parduodami: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II,

CORVAIR, CORVETTE (sportinis) ir OLDSMOBILE

automobiliai bei CHEVROLET sunkvežimiai.

Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir

priimami kaip trade-in.

Visais automobilių reikalais kreiptis:

Atstovybė yra prie plento, į pietus nuo Bolton miestelio, ir turi

didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių sandėlį. Taip pat atliekami mechaniški pataisymai.

JUOZAS STALIORAITIS G. MC CALLEN

Namų tel. RO. 2-2407 Tel. Bolton 857-1030

Telefoniniai pasikalbėjimai iš Toronto apmokami Albion Motors

Ltd. pasakius „collect charge“.

Montrealio ir kitų tolimesnių vietovių pirkėjams kainas duodame

paštu ir automobilius pristatome tiesiog iš Oshawos arba iš savo prekybos.

Mūsų kainos žemiausios: naujas, pilno dydžio 1964 m. Chevrolet,

tik \$ 2298.85. Įmokėjus \$ 298.85, balansas išsimokėjimui

tik \$ 18.72 į sav. 2 metų — 2400 mylių garantija.

Rašykite lietuviškai arba angliškai.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis

Leidžia ir redaguoja: J. Lazauskas.

Eina dešimti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., U.S.A.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

HAMILTON

VISI Kviečiami Atsilankyti

į didžiulį Kaukių Balių,

KURIS ĮVYKS VASARIO 1 D. ŠEŠTADIENĮ, 1964 M..

Hillcrest restorano salėje, II aukšte,
510 Concession Str. (ant kalno).

BENNY FERRY MUZIKA.

IVAIRUS BUFETAS.

LOTERIJA IR LAIMĖS STALIUKAI.

KAUKĖMS PREMIJOS IR T. T.

Pradžią 7 v. v.

Pelnas Šeštadienei mokyklai.

Lauksime visų.

Tėvų Komitetas.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS,

šaukiamas š. m. sausio 19 d. baltijo valstybių išlaisvinimo
A. V. parapijos salėje, 4 val. iškeltą klausimą.

P. P.

Šitas susirinkimas svarbus tuo, kad čia reikės sudaryti komisią, kuri rūpintųsi naujos B-nės valdybos išrinkimu. Da bartinė Bendr. valdyba savo dviejų metų kadenciją užbaigs su Vasario 16-tos minėjimu. Tą dieną Hamiltone yra pravedami rinkimai. Į šitą susirinkimą atvyksta iš Rodney, Ont. ir Kanados Liet. Fondo pirmininkas Vincas Ignaitis, kuris nori hamiltoniečius daugiau supažindinti su Kanados Liet. Fondo veikla. K. M.

KAUKIŲ BALIUS,

rengiamas Vysk. Valančiaus šešt. pradž. mokyklos tėvų komiteto įvykis š. m. vasario 1 d., šeštadienį Hillcrest restorano gražioje salėje II aukšte, 510 Concession Str. (ant kalno). Pradžią 7 v. v.

Sokiams Benny Feery muzika, įvairūs bufetas, loterija, laimės staliukai. Kaukėms 4 pinigines ir 2 daiktines premijas. Aukščiausioji 25 dol.

Mokykla, po šeimos, yra mūsų išeivijos gyvenime aukščiausias mokymo ir lietuvių bės išlaikymo židinys. Todėl jos išlaikymo tikslui maloniai kviečiame visus Hamiltono ir visų apylinkių lietuvių gausiai atsilankyti į šį rengimą.

Kaukes prašome ruošti ir skaitlingai dalyvauti, kad visos premijos būtų išnaudotos. Tik ant galvos užsidėjusios maskės ar ten pat staltiesėmis apsigabusios nebus premijuo jamos.

Atsilankę tikrai turėsite malonumą linksmiai praleisti laiką ir po sunkių darbų atsigalvinti.

Tėvai prašomi paaukoti po vieną kitą fantą ar pinigais loterijai, kuriuos galima per vaikus atsiųsti šeštadieniais į mokyklą.

Pasirengę visus maloniai priimti.

Tėvų Komitetas.

I HAMILTON SPECTATOR

vedamąjį Red. Sunset, atsiliepi atviru laišku K. Baronas. Deja, dienraštis gerokai jį su trumpino, išbraukdamas Pa-

TAUPOK IR SKOLINKIS KOOPERATINIAME BANKELYJE

„TALKA“

Išduodamos asmeninės paskolos iki 3,000 dol.,
morgičių paskolos iki 60% turto vertės.
Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

Pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. p. p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21 MAIN St. E. Room 207. Tel. JA 8-0511

ISORINIAI VEIKSNIAI, VERČIĄ LN NARIUS ATYDŽIAU APSISVARSTYTI.

Daugelis hamiltoniečių jau žinome, kad pr. metų gruodžio 11 d. Miesto v-ba 19 balsų prieš vieną nutarė paremti miesto centre didžiausio pastato realizavimą, išnuomodama jame 20-čiai metų patalpas miesto teismui, už kurias mokės 113.000 dol. nuomą už metus. Šis milžiniškas kompileksas pradedamas statyti šį pavasarį ir bus baigtas 1965 m. vasarą ir kaštuos apie 12 mil. dolerių. Jis bus tarp King, Catharine ir Main gvių, į rytus nuo Royal Connaught viešbučio ir užims 1,6 ekerio.

LN sklypas yra 2 mažai bloka ir pietus nuo šios vietos ir 2 bloka ir rytus arba pėsčiam einant 4 minučių atstume, o jo plotas yra 1,2 ekerio.

Šis naujas miesto pastatas pavadintas Terminal Towers ir savo apimtyje turės: 3-jų aukštų platformą 325 mašinų pastatymui, 10 aukštų raštinės pastatą, 10 aukštų gyv. pastatą 132 butams ir 7 aukštų 203 kambarių viešbutį su salėmis ir krautuvėmis. Kada mūsų kaimynystėje dygsta to kio objektai, aišku, kad mūsų sklypo vertė kyla. Iš kitos pusės, mums reikia labai atidžiai pagalvoti, nes mūsų didelė salė turėtų sunkiai eliminuojamą konkurenciją. Gi statymas tokiam vertingame mūsų sklype Liet. Namų už 150,000 dol. (kaip didelė da-

lis narių kad nori), būtų visiškai neapsiskaiciavimas ir niekad neatitaisoma klaida. Išnaudoję gi LN sklypo pilnas galimybes — Lietuvių Ramovė, viešbutėliui ir gyv. butams, mes kaip tik panaudojame palankias didžiojo kaimyninio pastato teikiamas galimybes didesnės LN pajamoms ir dažnesniam lietuvių apsilankymui mūsų ramovėje ar viešbutyje, nekalbant jau apie palankias sąlygas LN butų išnuomavimui. Vien tik krautuvė Terminal Towers turės apie 35, kas, beabejo patrauks ir lietuvių dažniau šia me rajone lankytis.

Ar ne puiku turėti tokioje vietoje Liet. Namus su garantuotu išsilaikymu ir puikiomis patalpomis mūsų sustojimams ir susitikimams?

Visi lietuviai kevičiami rašyti man savo nuomones šiuo adresu: 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont. Būtų malonu, kad atsirastų tautiečių, kurie stambiau finansškai prie šio projekto prisidėtų. LN įstatai leidžia vienam asmeniui pirkti iki 10 akcijų, kurios kaina po 100 dol.

Igyvendinę šį LN projektą, mes netik daug prisidėtumėm prie lietuvių bės palaikymo, bet ir mūsų įdėtas pinigų nešė mums tikrą ir didelę asmenišką naudą.

St. Bakšys.

Skelbimas nr. 9.

DIEVO KARALYSTĖ

Pirmųjų įstatymo plokščių sudarymas atvaizdina įstatymo sandoros nepasiekimą delei kunių silpnųjų, panašiai ir antrosios plokštys atvaizdina Naująją Sandorą, kurios Tarpininkas bus Kristus, ir kuri turės pasisekimą. Šita Naujoji Sandora bus vykdoma pasaulyje po „Kristaus Kūno“ užbaigimo. Tuo tarpu tebevyksta išrinkimas sanarių didžiojo Pranašo, panašaus į Mozę. (Ap. Darb. 3:23) Reikia pastebėti, kad Mozė buvo perkeistas po to kai buvo duotos antrosios įstatymo plokštys (atvaizdinančios Naująją Sandorą) ir kad tik po to jo veidas spindėjo taip, kad reikėjo prisidengti gaubte.

Karalystės įkūrimą seks tokie iš gastingi įvykiai, kurie privers visą pasaulį drebėti iš baimės ir linksmai priimti Viešpaties Pateptąjį kaip Karalių visos žemės. Kaip Izraelis, pamatęs baisėtinus reiškinius ir išgirdęs gąsdinančius garsus Sinajuje, maldaudo Viešpatį, kad nebekalbėtų jiems; taip ir čia, visi norės, kad Viešpats Jehova liautųsi kalbėti su juos savo rūstybe, varginamas juos savo užsidegimu ir nemalumu. Jie greičiau norės klausyti didžiojo Tarpininko, pripažindami jį Karaliumi, kurį Jehova pastatė ant jų — Emanuelį, kuris buvo Mozės atvaizdas — gaubte prisidengusį Pranašą, Kunigą ir Karalių. — Palygink Žyd. 12:19 ir Psal. 25: 6.

Izraelis bus noringas ir geiste geis naujosios Karalystės, kaip parašyta: „Tavo tauta stropiausi tavo galybės dieną“. (Psa. 110:3). Ji bus tikrai tuo, ką Izraelis laukė (būdamas apakime, kad nepamatytų aukštesniojo dvasinio Eva-

ngelijos amžiaus pašaukimo); bet jos garbė bus daug augštesnė ir pastovesnė negu apie tai buvo manoma. Tuokart didelis būrys paklydusių mažatikių į Kristų, sakys: „Ar ne tavo vardas mes pranašavome, ir ar ne tavo vardu padarėme daug stebuklų? (Mato 7: 21, 22). Šitie nebus pripažinti kaip Kristaus sužiediotinė, bet bus pa likti dalyvausti didžiųjų priespaudų verkime ir dantų griežime; ir neabejotina kad jie pasidarys Dievo žmonėmis, o ne sektininkais. Jie „bus noringi jo galybės dieną“. Ir iš tikrųjų, kaip mūsų tekste pasakyta, visai netolimoje ateityje Dievo Karalystė bus pripažinta kaip „visų tautų pageidavimas“.

Dorinės ir Visuomeninės Reformos

Viešpaties įstatymas, kuris tuokart išeis iš Siono kalno, Karalystės, ir bus apskelbtas visiems žmonėms iš Jeruzalės, pasaulio sostinės; ir tai bus per jo „kunigaikščius“ apskelbtas Viešpaties Zodis, kuris tuojau pradės varžyti visokį viešąjį piklą. Dorinės reformos bus įvestos visose srityse; finansiniai, drauginiai ir religiniai klausimai bus išrišti sutikmėje su teisybe ir meile. Iš tėvynės bus padaryta teisingumo taisyklė ir lygino jom įrankis; visi šalies reikalai bus atliekami pagal taisyklę, — griežtai prisilaikant teisingumo taisyklių. — Iza. 28:17.

Galime įsivaizduoti kaip į trumpą laiką bus suvaržyta daug gundancijų ir viliojančių užsiėmimų, kuriems nupuolę ir susilpnėję nuo dėmingso padėrmės nariai nebe galės pasipriešinti. Degtinės išdribystės, bravarai, karčiamos, paleistuvų namai, biliardinės ir visi kiti laiką eikvoją ir dorą gadinantys užsiėmimai bus sustabdyti; jų tarnai bus pamokyti užsiėmimų naudingesnių sau ir kitiems.

Panašiai dirbimas kariškų laivų ir kitokių kariavimo ir gynybos įmonių turės paliauti, ir kariuomenės bus panaikintos. Naujoje Karalystėje tų dalykų nebereikės, nes ji turės gana galybės nubausti piktdarius tuojau kai jie bus sumanę ką nors daryti — pirmiau negu bus padarę ką nors pikta kitiems: nes nė vienam nebus leista kenkti arba naikinti visoje šventojoje Karalystėje (Iza. 11:9), išskiriant atsitikimus kuriuose gabūs ir teisingas Teisėjas užleis antrą mirtį ant nepataisomųjų. — Iza. 32:1-8; 65:20-25; Psa. 149:9; 1 Kor. 6:2.

Bus daugiau. Kas įdomiausi apie Tiesą, reikalaukite knygy katalogą. Neturtin-giams siunčiam (veltui) mažas knygeles ir traktatus. Pareikalavimus siųskite šiuo adresu: L. B. S. A. 212 E. 3rd, Str. Spring Valley, Ill. U. S. A. (61362).

JUOZAS AUDENAS

Economistas

Tarpininkauja Mutual Funds investavimams:
109 Warwick Street
Brooklyn 7, N. Y.

● Stankams Jusiai ir Birutei gimė graži ir sveika dukrelė. Laimingus tėvus sveikinu, o mažajai dukrelei — Teresėlei linkiu geros sveikatos.

MOKSLAS IR TECHNIK. . .

Atkelta iš 2-ro psl.

veikla, trukusi apie 50 metų. La Serenoje jis organizavo ir vadovavo aukštajai mokyklai iki 1847 m., o nuo 1867 m. iki 1884 m. profesoriavo Santjago universitete. Keturis kartus jis buvo išrenkamas Santjago universiteto rektoriumi ir tose pareigose išbuvo 16 metų. Yra tvirtinimų, kad I. Domeika yra buvęs Čilės švietimo ministru ir net parlamento nariu. Jo nurodymu, 1843 m. Čilės mokyklos buvo perorganizuotos Vilniaus universiteto mokyklų pagrindu. Jau nuo pat pirmųjų Čilėje gyvenimo metų, I. Domeika aktyviai įsijungė į geologinį mokslinį tiriamąjį darbą. Jis surado ir ištyrė visą eilę vario, aukso, almens anglies telkinių. Be to mokslininkas aptiko ir nustatė naujus dar nežinomas moks-lui mineralus, pavadintus savo pavarde — domeikitu ir argneritu. Labai sėkmingai jis tyrinėjo Čilės salietros klodus ir aplamai naudingas iškase-nas. Šie jo tyrimai turėjo ir tebeturi didelės reikšmės Čilės valstybės ekonominiams vystymuisi. Už tai I. Domeikai 1884 m. buvo paskirta 30,000 frankų metinė pensija ir 1885 m. jo garbei buvo nukaldintas aukso medalis su jo portretu.

Čilės vyriausybė tiek vertino I. Domeiką, kad net kal-nus, nusidriekiusius palei Argentinos sieną, pavadino „Cerro Domeiko“, o vietovę, esan-čią vidurinėje Čilėje — Puer-to Domeiko“.

I. Domeika paskelbė daug mokslinių straipsnių ispanų, prancūzų, vokiečių ir lenkų kalbomis. Jis yra parašęs mi-nerologijos, Čilės geologijos ir kitus kapitalinius veikalus net po keletą tomų. Be to, I. Domeika parašė įdomius atsimi-nimus apie Filaretą, Filomatų draugijų veiklą ir A. Mickevičiaus jaunystę.

Atsižvelgiant į I. Domeikos didelius nuopelnus mokslui, daugelis Europos ir Amerikos mokslo įstaigų pakvietė jį į sa-vo garbės narius.

Būdamas arti 50 m. amžiaus, I. Domeika vedė čilietę ir sukūrė ispanišką šeimą. Tėvynės ilgesio vedamas, 1884 m. jis aplankė gimines, gyvenusius Naugarduko apskr., ir Vilnių. Paviešėjęs apie tris me-tus Lietuvoje I. Domeika 1887 m. išvyko į Romą, Afriką ir 1888 m. vėl atvyko į Čilę, kur gyveno du jo sūnūs. Jausda-masis dar gana stiprus, I. Domeika ruošėsi grįžti Lietuvon, bet mirė Santjago 1889 m., tu rėdamas 88 metus.

V. Mikaila.

DIRIGENTAS APIE LIETUVOS OPERĄ

Lietuvos operos dirigentas R. Geniušas po gastrolių Ma skvoje papasakojo Literat. ir Mene, kad rusai svarbiausį dėmesį atkreipė Lietuvos teat-ro pastatytai Prokofjevo ope-rai „Meilė trims apelsinams“, kuri prieš ketvertą metų buvo pastatyta ir Montrealyje diri-gento Cooperio. Esą tos ope-ros pažiūrėti buvo suvažinę teatro vedėjai iš daugelio Ru-sijos miestų. Mat, Prokofje-vas Stalino laikais buvo ap-šauktas kompozitorium išsi-gimėliu, nes jis rašė moderniš-ka, vakarietiška. Prokofje-vas buvo pareikalautas atšau-ki, pasmerkti savo kūrį, kaip ir Gruodis. Deja, Gruo-dis tą padarė, o Prokofjevas atsisakė smerkti savo kūrį, pasakęs: nesikiškite į reikalus, kurių jūs neišmanote... Bet, žinoma, Prokofjevo opera „Meilė trims apelsinams“ (jau vien šis vardas bolševikams „skandalingas“) ligi šiol Rusijoje nestatoma. Tat visi teatralai subėgo pasižiūrėti, kaip Mikštaitės pastatyta ta opera atrodo. Geniušo teigi-mu, opera visiems labai pati-kusi. . .

90 METŲ DUONA

Neįprastą suvenyrą saugo prancūzas Amade Kale iš Mo-zelio departamento. Tai 300 g duonos, kuri buvo iškepta. . . 1870 m. Įdomus ne tik duo-nos amžius, bet ir jos istorija. 1870 m. vyko prancūzų — vo-kiečių karas, ir Paryžius buvo apsiuostyję. Kiekvieną savaitę badas pražudydavo 4000 žmo-nių. Paryžiečiai tomis sunkio-mis dienomis mokėdavo paša-kiškas sumas net už tokius abe-jotinus „produktus“, kaip žiur-kės ir katės. O duona tada iš-tiesų buvo vertinama aukso-svoriu.

TEKS GERTI JŪROS VANDENĮ

Gėlo vandens klausimas pa-saulyje darosi vis opesnis. Pa-vyzdžiui, JAV jo kasdien su-vartojama daugiau kaip 1200 mlrd. litrų. Tą milžinišką skai-čių sunku įsivaizduoti, bet jis yra menkas, palyginus su tuo, kiek JAV numatoma suvartoti gėlo vandens 1975 m. — 36.000 mlrd. litrų per dieną. To-dėl amerikiečių sūriųjų vande-nį žinoma rūpinasi paspartinti tyrinėjimus, siekdama naudoti vandenynų vandenį. Svarbiau-sia kliūtis čia — didelės nu-druskinimo išlaidos. Naujau-sias sprendimas numatomas toks: gaunamus nuduruskintą vandenį mineralus paversti trašomis ir chemikalais. Juos pardavus, visa operacija atpig-tų.

KNYGOS - KNYGOS

GERIAUSIA DOVANA

TOPOGRAFINIS ZEMELAPIS	25.00
L. Valiukas. LITHUANIA LAND OF HEROES	4.75
S. Zobarskas. GANYKLŲ VAIKAI	0.75
A. Vytenis. RAUDONJOI ŽVAIGZDĖ	0.75
VARPAS 1963 METŲ	2.00
A. Gustaitis. LIETUVA — EUROPOS NUGALETOJA	2.50
Ploktelė ŽIRGINELIAI	5.00
B. Brazdžionis. VIDURDIEGIO SODAI	4.00
A. Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS.	2.00
LIETUVOS ZEMELAPIS	3.50
F. Moriac. GIMDYTOJA. Romanas.	1.75
Alė Rūta. LIKIMO KELIU.	1.50
B. Rutkūnas. SPARNUS MAN META PAUKSTĖS.	1.50
A. Radžius. PAUKŠČIŲ TAKAS.	1.50
Dr. J. Kaškelis. KOMUNIZMAS BE KAUKĖS.	1.50
P. Jutulis. PO TOKSTANČIAIS KAUKIŲ.	1.50
B. Rukša. UGNIES PARDAVEJAS.	1.50
M. Romeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA.	0.25
K. Požėraitė. DIDVYRIŲ ŽEME.	2.00
Z. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE.	0.50
Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UZTEKEJIMAS.	1.00
B. Babrauskas. LIETUVOS KELIU.	1.00
J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS.	3.00
V. Čižūnas. TAUTINIS AUKLEJIMAS.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI I D.	1.50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI IR MINTYS II D.	5.00
A. Giedrius. MURKLYS.	1.80
M. Sleževičius. GYVENIMAS IR VEIKLA.	5.00
Baltijos Žuvėdra. GRANDINĖS.	1.50
S. Zobarskas. PER ŠALTĮ IR VEJĄ.	0.75
V. Tamulaitis. SUGRĮZIMAS.	1.10
J. Mingelė. PATARLĖS, PRIEZODŽIAI, PASAKOS.	3.50
A. Tulys. TOŽŲ KLUBAS.	3.00
Kišėnins žodynas, LIETUVISKAI ANGLISKAS IR ATVIKRSČIAI.	2.00
B. Pūkelevičiūtė. METOGES.	1.00
P. Orintaitė. MARTI IS MIESTO.	0.75
P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS.	2.00
K. Požėraitė. NUSIDEJĖLE.	2.00
Dr. J. Prunskis. AUKSTYN SIRDIS.	2.00
B. Rukša. ŽEMĖS RANKOS.	1.50
P. Orintaitė. TAFILĖ NUO KRAZANTES.	2.00
Dr. K. Gudaitis. ŽALGIRIO PERGALE.	1.00
Sv. Istorija. NAUJASIS IR SENASIS ĮSTATYMAI	Po 1.00

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., LaSalle, P. Q.

Spaudos Balias Montrealy vasario 8 dieną!!!

MONTREALIO LIETUVIŲ AKADEMINIO SAMBŪRIO
VINCO KRĖVĖS

LITERATŪRINĖS PREMIJOS ĮTEIKIMO

Dalyvauja:
Algimantas MACKUS
Gina ČAPKAUSKIENĖ
Jurgis JANKUS
Birutė VAITKŪNAITĖ

VAKARAS

Ivyksta š. m. sausio 25 d.,
šeštadienį,
7.30 val. vakaro — CASA d'
ITALIA salėje
505 Jean Talon St. East

AUKOS SPAUDOS BALIAUS LOTERIJA

Spaudos Balias — didžiausias Montrealio lietuvių sezono parengimas, bus vasario 8 d. Balias ruošiamas palaikyti savąją spaudą — Nepriklausomą Lietuvą. Todėl tautiečiai kultūrinio židinio palaikymui skiria aukų — vieni daiktų, kiti pinigų, trečiąją nors specialiai tam pagamina.

Spaudos balias jau visiškai arti ir jam fantai jau kolektojami.

Štai jie:

1. Dailininkė Anastazija Tamošaitienė — išaudžia tautinį drabužį.
- 2 ir 3. Nepriklausoma Lietuva skiria du išlošimus po 50 dol. kiekvienas pasiūti kostiumui — paltui per M. Mačiuko siuvyklą.
4. E. Kardelienė savo gamybos tortą.
5. R. Vabolis, iš Quebeco miesto, 2 dol.
6. P. Kvietkauskas — vertingą mezgimo mašiną.

SV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Finansinė praėjusių metų apyskaita bus duodama sekmadienį mišių metu.

Šv. Onos dr-jos metinė vakarienė šeštadienį, sausio 18 d. 7.30 v. vak.

Sekmadienį mišių metu giedojimo pirmą kartą vaikų choras, Navikėnienės ir kitų mokytojų, bei tėvų dėka.

Jaunimas sekmadienį suruošė ekskursiją į Mont St. Anne kalną. Buvo išvažiavęs pilnas autobusas jaunimo.

Jurgis Skripka labai sunkiai serga po sunkios mašinos katastrofos.

SLA 123 KUOPOS

narių visuotinis susirinkimas šaukiamas sausio 19 dieną, tuojau po pamaldų Aušros Vartų salėje. Visi nariai prašomi dalyvauti būtinai, nes tai bus visuotinis metinis susirinkimas, kuriame bus valdybos pranešimai ir bus renkama atnaujinanti metams nauja v. ba. Yra ir daugiau reikalų, kuriuos būtinai reikia aptarti ir padaryti savo sprendimus. Taipgi nariai, neužsimokėję nario mokesčio, kviečiami jį apsimokėti.

Valdyba.

— SLA kuopos susirinkimas šį sekmadienį įvyks AV salės šalutiniame kambaryje, dėl ko su Klebonu T. K. Pečkui susitarė.

VAGYSTĖS ROSEMONTE

Paskutiniu laiku Rosemonte pagausėjo namų apvogimai. Net dienos metu yra įvykę įsilaužimų. Praėjusią savaitę nukentėjo Trumpų šeima, o besiruošiant įsilaužti į pp. Ragulių namus, piktadariai buvo policijos suimti.

● Žiūnų šeima ištiko nelaimę — namų apiplėšimas, iš kurių piktadariai išnešė visas brangenybes ir net sūnaus la gaminus, kurie buvo paruošti kelionei.

● Žiūnas Andrius šventės ir šalčius praleidžia Kalifornijoje.

ALLIANCE REALTIES INC.

Montreal Real Estate Board
Nariai.

D. Baltrukonis RE 7-0844
P. Rudinskas HU 1-2957
J. Skučas RA 2-6152

Sklypai, residenciniai namai,
apartamentai, investicijos,
mrogyčių parūpinimas.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŽINIOS

Suprasdami ir įvertindami sporto reikšmę asmenybės ugdomui, ryžtamės prie „Taur“ suorganizuoti įvairias sporto sekijas: krepšinio, lauko ir stalo teniso, tinklinio, lengvosios atletikos, šachmatų. Vyrai ir moterys, berniukai ir mergaitės, norintieji vienai ar kitai sporto sekijai priklaustyti, yra prašomi tuoj pranešti savo pavardę kuriam nors iš šių asmenų: D. Lukoševičiui PO 8-0322, S. Baršauskui PO 8-6521, A. Keturkai PO 8-8263, Tėvui J. Vaisniui, S. J. PO 6-5755. Tėvai yra prašomi užregistruoti savo vaikus (maždaug 10 m. amžiaus).

Parapijos bazaras. Jau tik du mėnesiai liko iki parapijos bazaro. Už savaitės bus išsiuntinėtis bazaro knygtės. Visi prisidėkime prie bazaro pasisekimo.

Rinkliava. Praėjusio sekma dienos rinkliava — 190.50 dol. Trijų Karalių rinkliava — 200 dol.

Sekmadienį po 10 val. mišių N. M. P. Seserų namuose įvyks jaunųjų ateitininkų suirinkimas.

Katalikių Moterų dr-jos vakaras įvyks vasario mėn. 1 d. 7 val. vak. parapijos salėje. Programą atliks op. sol. E. Kardelienė ir kun. Kęstutis Balčys, baritonas, neseniai su dideliu pasisekimu koncertavęs Čikagoje ir pianistas K. Smilgevičius.

parodai, kuri 1967 m. vyks Montrealyje. Kalbėta apie Pasaulinę Jaunimo dieną ir kt. klausimais, kurie palikti Prezidiumui kaip sugestija.

Prezidiumas pasiskirstė pareigomis

tuojau po sesijos posėdžio. Pirmininkas Kostas Andruskevičius, I vicep. ir santykiams su kitomis tautomis R. Lapinas, II vicep. ir jaunimo reikalams V. Piečaitis; sekret. J. Šiaučius, išd. V. Kudžma, šalpos reikalams Petras Adamonis ir parengimams J. Kibirkštis.

Sekmės naujam KLB Montrealio lietuvių Seimelio Prezidiumui!

KATALIKŲ MOTERŲ

Dr-jos Montrealio skyriaus suirinkimas įvyks sausio 18 d. 7 val. vakare, Seselių namuose.

Gerb. Tėv. J. Vaisnys, S. J. skaitys paskaitą ir bus svarstomi dr-jos einamieji reikalai.

Kviečiamos visos narės ir viešnios šiam susirinkime dalyvauti. Valdyba.

I.G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriai
IGNAS GURČINAS
889 — 56 Avenue
Lachine. Tel. 631-0882.

TAUPOK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Adresas: 1465 De Seve Str., Montreal 20, P. Q. Tel. 766-5827
Santaupe apdraustas vienas milijonui dolerių. * Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupe iki \$2000 išmokamos dviguba suma. * Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,25%. * Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. * Pigus paskolų draudimas skolinio mirties ir invalidumo atvejais.
Bankas veikia: 1465 De Seve: sekmadien. nuo 10.30 iki 12.30 val.; dieną — antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 10 iki 1 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemont Blvd. Tel. 722-2472: trečiadien. nuo 7 iki 9 v. vak. ir penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.

TORONTO

PASAULIO LIETUVIŲ INŽINERIŲ - ARCHITEKŲ

Sajungos, Toronto skyriaus balias įvyks š. m. vasario m. 8 d. Islingtono Golfo klubo patalpose.

STUDENTŲ BALIUS

Toronto lietuvių studentų balias įvyksta sausio mėn. 18 d. 6 val. Queen Elizabeth Ball room naujoje salėje C. N. E. (Įvažiavimas per Dufferin varus). Gros geras orkestras, vakarienė - užkandžiai dovanai. Pradžią 7.30 P. M. Studentų porai 4 dol., kitiems porai 6 dol.

Ateikite jaunimas ir senimas, paremkime studentų užsimojimus. Bendraukime ir remkime vieni kitus.

VLIKO 20-MEČIO MINĖJIMAS

šį šeštadienį, 7 v. v. Palm Plaza restorane, 91 Roncesvalles Ave. Bus iškilminga vakarienė. Staliukai užsakomi iš anksto. Biletai gaunami abiejų parapijų knygų kioskuose. Biletų kaina 2.75 dol. Visuomenė kviečiama.

SOL. A. KEBLYS DALYVAUJA OPEROJE

Sausio 18 d. McGill universiteto Konservatorija ruošia Mozarto muzikos vakarą. Diriguojant simfoniniam orkestrui Brott, bus išpildyta „Exultate“; po to fortepiono koncertas K. 217, ir pabaigai operos „Figaro vestuvės“ antras aktas, su simfoniniu orkestru. Pastatyme dalyvauja solistas A. Keblys. Pradžią 8 val. vakaro. Visi vakare gali dalyvauti.

NELAIMĖ ATSTITIKO

Poniai Pusarauksienė, sen. Skubėdama slidžiomis dienomis, pargiuvo ir sužeidė galvą, kad ligoninėje turėjo būti chirurgiškai sutvarkyta, nes krintant prakirsta galvos dangą.

MADŲ PARODA

šį antradienį, sausio 14 d. 9.45 dienos metu ruošia Mass Medina Ltd. Bridal Medes salon Vile Marie ir visus kviečia pasižiūrėti.

● Sirgo p. Žemaitaitis ir dr. J. Šemogą jį operavo. Taipgi dr. J. Šemogą buvo operuota p. Mažeikaite.

● Montvilai L. ir Barbora iš Albertos lankosi Montrealyje ir yra apsistoję pas Tamošiūnus Rosemonte. Montvilai yra gyvenę Montrealyje, o dabar yra gerai įsikūrę Wildwood, Alta, ypač jų vaikai turi geras darbus alyvos rafinerijose.

● Žiūnas Kazimieras yra sunkiai sergantis paralyžium, ir jau metai laiko kaip guli tokių ligų ligoninėje. Kalėdų švenčių proga buvo sugrįžęs į namus ir rodė pasveikimo žymes, bet ir vėl turėjo ligoninės grįžti.

District Estate Brokers Inc.

MONTREAL REAL ESTATE
BOARD NARIAI
3907 Rosemont Blvd.
Tel. 722-2472
Namai, žemė, paskolos
A. Gražys — 739-9328
P. Jasutis — LA 2-7879
M. Roth — RE 7-9353
10 METŲ PATIRTIS

ROYAL — LONDON-LANCASHIRE Draudimo Bendrovės YRA ATSTOVAUJAMOS:

ADAMONIS
INSURANCE
AGENCY INC.
Quebec Insurance Brokers
Association Nariai
3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722-2472.
GAISRAS — AUTOMOBILIAI
NELAIMINGI ATSTIKIMAI.
Tikslus ir greitas patarnavimas.
Sąskaitos Lite No. D-752

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaris ir šeštadieniais
pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)
(i rytus nuo Dufferin Str.)
Raštinė: LE 4-4451.

VERSLININKŲ POBŪVIS

Sekmadienį, sausio 19 d. 4 val. 30 min. Lietuvių Namų salėje (antrame aukšte) įvyksta visų Toronto ir apylinkės verslininkų pobūvis - susirinkimas. Šiame pobūvyje bus smulkiai painformuota apie Sgos „Verslas“ gaminamą iš lietuvių verslininkų gyvenimo Kanadoje filmą. Tuo klausimu pranešimą padarys dail. Telesforas Valius, archit. V. Petrulis, agr. Janušauskas. Taip pat bus aptartas dalyva vimas Lietuvių Dienoj Pasaulinėj New Yorko parodoj ir kiti reikalai. Kviečiame verslininkus ir visus kitus tautiečius kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

„Verslo“ Valdyba.

PRISIKĖLIMO

PARAPIJOS ŽINIOS

Choro repeticijos: antradienį, moterys, ketvirtadienį — vyrai. Jaunimo choro repeticija — šį penktadienį, 6.30 v. v. muzikos studijoje.

Kl. kat. Moterų dr-jos susirinkimas sekma, po sumos muzikos studijoje. Va dybos rinkimai

41 M. SUKAKTĮ NUO KLAIPĖDŲ ATVADAVIMO

rengia Tor. Jūrų Skautijos Neringos 1 tuntas, remiamas Miazosios Liet. Bičiulių Dr-jos ir Maž. Liet. Rezistencinio Sąjūdžio. Jis bus šį šeštadienį, 7.30 v. v. Liet. Namų salėje. Po oficialios dalies — Neringos 1 tonto Tėvų komiteto rengiamas vakaras „Baltijos Bangos“.

JOREIVYSTĖS KURSAI

jūrų skautams, žuklautojams ir mažų sportinių valčių savininkams pradedami sausio 22 d. Jie truks 6 savaites, viso 12 val. ir bus dėstomi virš Tėv. Žiburių trečiadienį, 8—10 val. v. Kreiptis į B. Stundžią, 247-5634.

AKADEMINIO SAMBŪRIO SUSIRINKIMAS

Sausio 17 d. 8 val. vak. parapijos salėje įvyks visuotinis Akad. Sambūrio susirinkimas.

Sausio 25 d. Akademinių Sambūris rengia vakarą Casa d'Italia salėje (505 Jean Talon, East) 7.30 val. vak. Bus įteikta V. Krėvės literatūrinė premija Alg. Mackui iš Čikagos. Taip pat dalyvaus rašytojas Jurgis Jankus iš Rochesterio.

BALFO SIUNTOS 1963 METAIS

BALFas 1963 m. išsiuntė 1554 siuntas: 1320 rūbų - me džiagų 48,000 dol. vertės; 52 Caritas įteikimas 2,000 dol.; 182 vaistų už 1,672 dol. Iš jų Lietuvon - Sibirą 333 siuntos, Lenkijon 1144, į kitus kraštus 17 siuntų.

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS

1855 WELLINGTON ST.

Tel. WE 2-0644.

TAISAU IR PARDUODU

ZEMOMIS KAINOMIS

LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

PINE LAND CORP.

agentas ROMAS VERBYLA

Investavimui žemė St. Hubert,

netoli St. Helen salos

(1967 m. pas. parodos vieta).

Telef. 254-4287 ir VI 4-9254.

Adresas: 5360 Beaubien,

Apt. 4. Rosemont.

MONTREAL

SEKMINGA MONTREALIO LIETUVIŲ SEIMELIO SESIJA

Išrinktas naujas Prezidiumas

KLB Montrealio Liet. Seimelio Prezidiumas, užbaigęs kadenciją, sušaukė naujo Seimelio sesiją, kuri labai sklandžiai praėjo, ir joje pasireiškė naujų kūrybingumo faktų. Pirmininku išrinkus St. Kęs gailą, sekr. J. Ladygą ir balsų skaičiuotojais P. Adamonį, J. Gudą ir Ses. Jonę, pagal dienotvarkę

pranešimus padarė valdyba.

Pirm. J. Šiaučius plačiai, detalai išsamiai pranešė, apie visos Seimelio kadencijos dar bus, pradžioje suminėjęs, kad neilgai pirmininkavus A. Rusinui, jam teko tos pareigos. Prez. per dvejus metus ruošė minėjimus visų švenčių ir pasiuntė rezoliucijas Kanados ministriui pirm. ir Jungtinėms Tautoms. Su latviais ir estais bendrai ruošė baltijos birželio išvežimus į Sibirą. Dalyvavo kitų tautų parengimuose. Visų 3 Pabaltiečių suruoštas bendras religinės muzikos koncertas, Dalyvauta LaSalle 50 m. sukaktuvėse. Sudaryta Baltų Federacijos Montrealio užuomazga. Seimelio Prezidiumas niekur neatsisakė dalyvauti, kur tikta buvo kviečiamas. Savo iniciatyvą rėmė spaudą. Vykde Šalpa.

Reikšmingas faktas, kad

Seimeliui pasisekė LaSalle gauti Lietuvos vardu gatvę.

Gera kryptim pasuktas solidarumo mokesčio rinkimas per Lito banką. Apgailestavo, kad kai kas nepasisekė įvykdyti: bendras pabaltiečių koncertas ir susipažinimo vakaras ir Jaunųjų talentų pasirodymas, kuris buvo perleistas jaunimo organizacijai, bet ji to taip ir neįvykdė.

Baigdamas pranešimą, J. Šiaučius dėkojo Prezidiumo nariams už bendradarbiavimą ir Seimeliui už paramą.

Šalpos skyriaus vedėjas
J. Gudas

pranešė apie šalpos padėtį, nu rodant, kad su p. J. Kęsgailiene pasistūta į „trikampį“ 61 ir su J. Adomaičiu 40 siuntinių.

Izd. A. Morkūnas (kuris pradžioje perskaitė praėjusio Seimelio sesijos protokolą, priimtą be pataisų, pranešė, kad kadencijos metu Prezidiumas turėjo 851.33 pajamų, 537.42 išlaidų ir kasoje turi 313.91.

J. Adomaitis pranešė revizijos duomenis, kurie rasti tvarkingai.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE. Verdun

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2—4; 7—9 p. m.

antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.

trečiadienį 7—9 p. m.

šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.

Suite 419, tel. 1-8-235

Namų tel.: MU 1-2051

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

NOTARAS J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sun Life Building

Suite 2079

Tel.: UN 6-4364

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LI., D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 902 ir 903

Tel.: 861-8478 ir

861-8479

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064